

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ЯАМ

АЗИЙН ХӨГЖЛИЙН
БАНК

ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫГ
ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

**АЗИЙН ХӨГЖЛИЙН БАНКНЫ САНХҮҮЖИЛТЭЭР БОАЖЯ-С
ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫГ
ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ МОН(3787/3788)АЗ: ХАТГАЛ, ХАНХ,
ДАДАЛ СУМДЫН ХОГ ХАЯГДЛЫН БАЙГУУЛАМЖЫН БАРИЛГЫН
АЖИЛ**

**ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ДАДАЛ СУМЫН НУТАГТ “БИЛГҮҮН-
ОД КОНСТРАКШН” ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭГЧЭЭР
АЖИЛЛАЖ БУЙ ДАДАЛ СУМЫН ХОГ ХАЯГДЛЫН
БАЙГУУЛАМЖ ТӨСЛИЙН БОМТ-НЫ 2023 ОНЫ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

**БАРИЛГЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭГЧ:
“БИЛГҮҮН-ОД КОНСТРАКШН” ХХК
РЕГИСТР: 5450985**

Улаанбаатар хот

2023 он

АЗИЙН ХӨГЖЛИЙН БАНКНЫ САНХҮҮЖИЛТЭЭР БОАЖЯ-С ХЭРЭГЖҮҮЛЖ
БУЙ ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ
МОН(3787/3788)АЗ: ХАТГАЛ, ХАНХ, ДАДАЛ СУМДЫН ХОГ ХАЯГДЛЫН
БАЙГУУЛАМЖЫН БАРИЛГЫН АЖИЛ

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ДАДАЛ СУМЫН НУТАГТ “БИЛГҮҮН-ОД
КОНСТРАКШН” ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭГЧЭЭР АЖИЛЛАЖ БУЙ
ДАДАЛ СУМЫН ХОГ ХАЯГДЛЫН БАЙГУУЛАМЖ ТӨСЛИЙН
БОМТ-НЫ 2023 ОНЫ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

БАРИЛГЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭГЧ: “БИЛГҮҮН-ОД КОНСТРАКШН” ХХК
РЕГИСТР: 5450985

ХЯНАСАН:

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН БОАЖГ-Н МЭРГЭЖИЛТЭН:

ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ГАРГАСАН:

“БИЛГҮҮН-ОД КОНСТРАКШН” ХХК-НИЙ ЗАХИРАЛ:

З.ХИШИГБАЯР

“ХЭМЖИЛЗҮЙ” ХХК-НИЙ БОХЭ-Н АЖИЛТАН:

Ч.ДАВААСҮРЭН

**Улаанбаатар хот
2023 он**

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын
хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

АГУУЛГА

- ОРШИЛ
- ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА
- БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ
ЗОРИЛТ
- СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ
- ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ
- ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ
- ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ
- ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ
- НЭГДСЭН ДҮН
- ХАВСРАЛТ

ОРШИЛ

“Билгүүн-Од констракшн” ХХК нь Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр БОАЖЯ-с хэрэгжүүлж буй Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт хэрэгжүүлж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламжын барилгын ажлын гүйцэтгэгчээр ажиллаж байгаа юм. Тус төслийн БОННУ-ний тайланг 2021 онд байгаль орчны үнэлгээний мэргэжлийн “Газар дэлхий” ХХК хийж гүйцэтгэн, БОАЖЯ-аар батлуулсан болно. Ийнхүү батлагдсан БОННУ болон 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөлт зэргийг үндэслэн төслийн гүйцэтгэгч нь 2023 оны БОМТ-гөө БОАЖЯ-аар батлуулан, төлөвлөгөөний дагуу байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж ажиллаа.

Байгаль орчны талаархи үйл ажиллагааг цаг үргэлж сайжруулж байхын тулд “Билгүүн-Од констракшн” ХХК дараах үүрэг хүлээж, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг. Үүнд:

- Байгаль орчны бохирдлоос сэргийлэх, байгалийн нөөц баялгийг зүй зохистой ашиглах зорилгоор байгаль орчинд учирах нөлөөллийг тодорхойлж, бодитоор үнэлж, бохирдлыг бууруулж, арилгах арга хэмжээ авах;
- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж, бусад холбогдох дүрэм, журмыг сахин биелүүлэх;
- Байгаль орчныг хамгаалах талаар хүлээсэн үүргээ биелүүлэхэд туслах зорилгоор ажилчдад сургалт зохион байгуулах, дэмжлэг үзүүлэх;
- Байгаль орчны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх, үнэлэх, хянах, хэрэгжилтийг тайлагнах үйл ажиллагааг тогтмол сайжруулах;
- Компанийн удирдлагууд, орон нутгийн иргэд болон хорооны удирдлагатай байгаль орчны асуудлаар нээлттэй, шударга, эргэх холбоо бүхий ажил хэрэгч харилцааг буй болгох;
- “Билгүүн-Од констракшн” ХХК өөрийн үйл ажиллагаа болоод төслийн цар хүрээ, нөхцөл байдал хоорондын бодит уялдаа холбоог хангах үүднээс үйл ажиллагааны тогтолцоонд тодорхой хугацаанд хяналт тавих.

2023 онд БОАЖЯ-аар батлуулсан БОМТ-ний болон бусад нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн ажлуудаа энэхүү тайлангаар тайлагнаж байна.

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн нэр: Хэнтий аймгийн Дадал сумын хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах

Төслийн дугаар: 2018/Б53

Төслийн зорилго: Тухайн төслийн гол зорилго нь Дадал сумын хог хаягдлын менежментийн сайжруулах, хууль, журам, стандартын шаардлагыг хангасан хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн ландфилл байгууламж байгуулах, одоо байгаа хогийн цэгийн талбайг булшилж нөхөн сэргээх зэрэг болно.

Төслийн ач холбогдол: Азийн хөгжлийн банкнаас Монгол улсад хэрэгжүүлж буй "Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл (МОН3787/3788)"-ийн "Хэнтий дэд төсөл"-ийн хүрээнд Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутаг дэвсгэрт орших одоо байгаа төвлөрсөн хогийн цэгийг дарж булшлах бөгөөд шинээр ландфилл байгууламж бүхий 2 дугаар зэрэглэлийн төвлөрсөн хогийн цэг байгуулна.

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр, хаяг: "Билгүүн од констракшн" ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар – 9011270111
Регистрийн дугаар - 5450985
Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 1-р хороо,
Токиогийн гудамж , Палаззо центр 402 тоот
Утас: 99119850

1.1 Төслийн хүчин чадал, товч тодорхойлолт

Төслийн хүрээнд хийгдэх бүтээн байгуулалтын ажлууд

“Дадал сумын хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах төсөл”-ийн хүрээнд шинээр ланфилл байгууламж бүхий хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулна. Одоо байгаа хогийн төвлөрсөн цэгийн талбайг бууруулж нөхөн сэргээхээр төлөвлөсөн байна.

Шинээр байгуулах хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийг Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуульд заасан ангиллаар “2 дугаар зэрэглэлийн төвлөрсөн цэг” байхаар төлөвлөсөн байна. Тус хог хаягдлын төвлөрсөн цэг нь дараах 5 үндсэн хэсгээс бүрдэнэ. Үүнд:

- Ландфилл;
- Хог хаягдлын талбай;
- Удирдлагын байгууламжууд;
- Зам, талбай;
- Бусад байгууламжууд.

1. Ландфилл байгууламж:

- a. 4-5 м гүн ухсан нүх;
- b. Шороон далан;
- c. Шүүрэл нэвчихээс хамгаалсан доторлогоо, үе давхаргууд;
- d. Шүүрлийг цуглуулах хуримтлуулах систем;
- e. Хог хаягдлын ялзралаас үүсэх хийг зайлуулах хоолой;
- f. Хог хаягдлын хучилтын хөрс нөөцлөх талбайтай;
- g. 2-р ээлжийн ландфилл талбай;
- h. 2-р ээлжийн шороо нөөцлөх талбай.

2. Хог хаягдлын талбай:

- a. Энгийн хог хаягдлыг хүлээн авах, ангилан ялгах талбай;
- b. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах, ангилан ялгах, хадгалах талбай;
- c. Агуулахын талбай (хог хаягдлын преслэх, дахивар нөөцийг түр хадгалах);
- d. Бордоожуулах талбай (Хүнсний хог хаягдал, малын өтөг бууц).

3. Удирдлагын байгууламжууд:

- a. Деспечрийн хяналт бүртгэлийн байр;
- b. Авто пүү;
- c. Ажилчдын байр (бие засах газар болон хувийн ариун цэвэр сахиулах шүршүүр);
- d. Дугуй ариутгах цэг талбай;
- e. Харуулын байр.

4. Зам, талбай:

- a. Авто зогсоол;
- b. Хүнд машин;
- c. Дотоод зам;
- d. Дадал сумын төв хүрэх гол замаас хог хаягдлын цэг хүртэлх зам (сайжруулсан шороон);

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

е. Ногоон байгууламжийн талбай;

5. Бусад байгууламжууд:

- а. Цахилгааны дэд станц;
- б. Үерийн хамгаалалтын далан шуудуу, хур борооны ус зайлуулах систем;
- с. Төмөр торон хашаа;
- д. Газрын доорх усны хяналт-шинжилгээний худаг;
- е. Хамгаалалтын бүс (300 м).

Ландфилл байгууламжийн ерөнхий бүтэц зохион байгуулалтын загварыг доорх зургуудаар үзүүлэв.

Зураг 1. Ландфилл байгууламжийн ерөнхий бүтэц

Зураг 2. Хогийн давхарлан булах схем

Дадал сумын хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн ландфилл байгууламжийн хүчин чадал нь 31000 м³ байхаар төлөвлөгдсөн байна (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1. Ландфилл байгууламжийн хүчин чадал

Он, үе шат	Дадал	
	тонн-оор	м ³ -ээр
2021	580	967
2022	502	837
2023	511	851
2024	560	933
2025	536	894
1-р үе шат	2689	4482
2026	666	1.110
2027	803	1.338
2028	952	1.856
2029	1.498	2.140
2030	1.577	2.253
2-р үе шат	5.496	8.427
2031	1.364	1.949
2032	1.384	1.978
2033	1.405	2.007
2034	1.426	2.037
2035	1.348	1.926
3-р үе шат	6.927	9.897
2036	1.369	1.956
2037	1.391	1.987
2038	1.413	2.019
2039	1.436	2.052
Дүн	20.721	30.818
Шинээр тооцсон Ландфиллын хүчин чадал /м³/	31,000	
Ажлын даалгавар	20,000	
Зөрүү (+, -)	-14,000	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хүснэгт 2. 1 иргэн /жуулчин/-ий 1 өдөрт үүсгэх хог хаягдлын норматив хэмжээ /кг-аар/

Он	Хатгал тосгон		Ханх сум		Дадал сум	
	Хүн амаас	Жуулчдаас	Хүн амаас	Жуулчдаас	Хүн амаас	Жуулчдаас
2021-2028 он	0.3	0.6	0.3	0.6	0.4	0.4
2029 он	0.5	0.6	0.4	0.6	0.6	0.6
2030-2039 он	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6

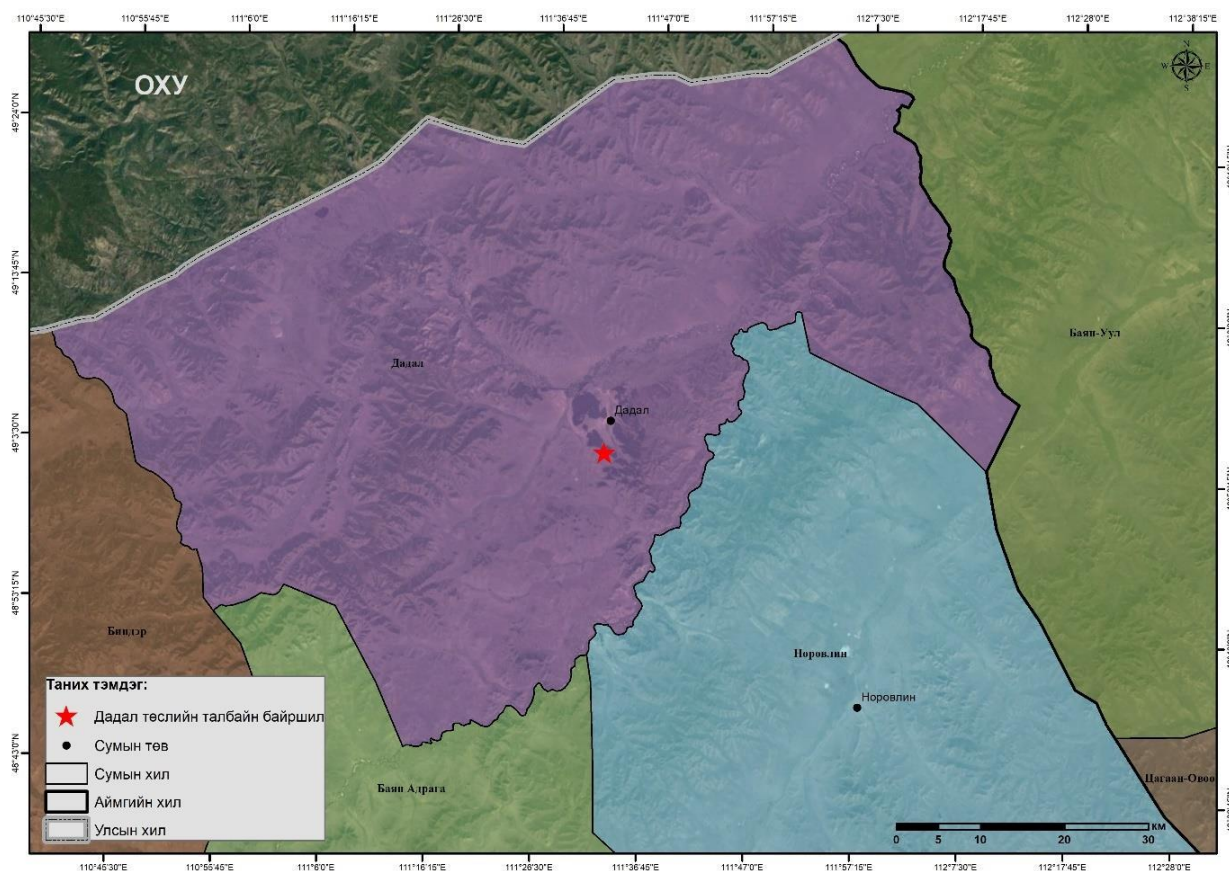
Төсөл хэрэгжих үе шат, үргэлжлэх хугацаа

“Дадал сумын хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах төсөл”-ийн зураг төслийн ажлыг “Эн Ай Пи Групп” ХХК 2021 онд гүйцэтгэсэн болно.

Хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн бүтээн байгуулалтын барилгын ажил нь 2022 онд эхлэхээр төлөвлөгдсөн байна. Ажил гүйцэтгэх нийт хугацааг 14 сар байхаар тооцоолсон байна.

Төслийн талбайн байршил

“Дадал сумын хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах төсөл”-ийн талбай нь Дадал сумын төвөөс урд зүгт шулуунаар 4.6 км зайд байрлаж байна.

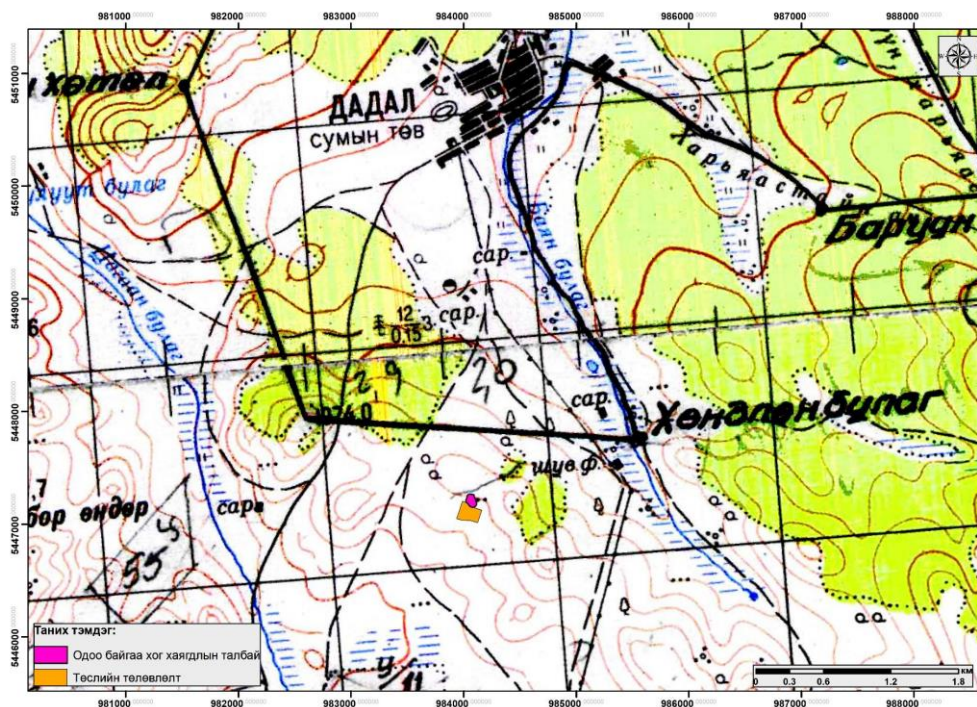

Зураг 3. Төсөл хэрэгжих байршлыг засах захиргааны хуваарийн зурагт үзүүлэв

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Төсөл хэрэгжих талбайн хүрээлэн буй орчны төлөв байдлыг байр зүйн болон сансрын зурагт буулган доор үзүүлэв (Зураг 8-10). Төслийн талбай орчмын газрын гадаргын 2021 оны төлөв байдлын зургийг нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж буюу "дрон"-оор гадаргаас дээш 180 м-ийн өндрийн түвшинд авч "Agisoft Photoscan Professional" программаар боловсруулан үзүүлэв. Мөн талбай орчмын өндрийн тоон загварыг боловсруулж үзүүлэв (Зураг 11).

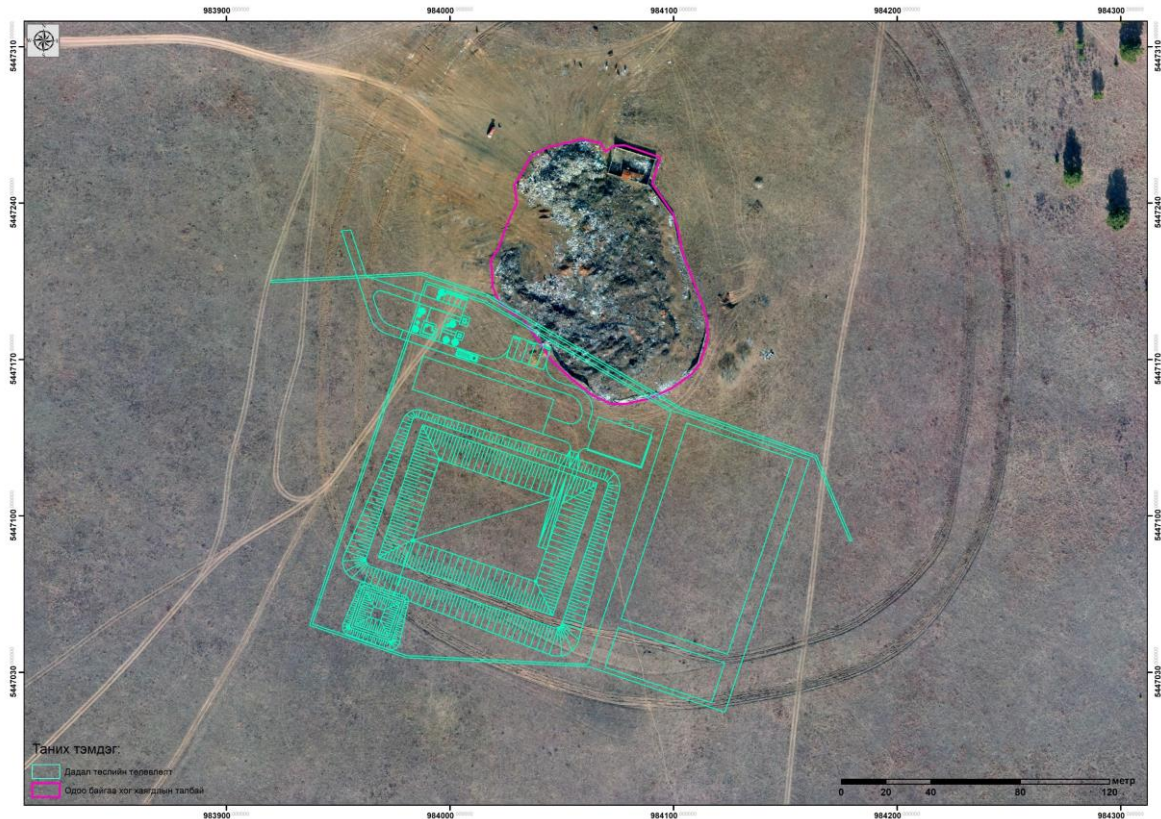
Зураг 4. Төслийн талбайн хүрээлэн буй орчны төлөв байдал (Байр зүйн зурагт буулгаснаар, ЭхМ1:100000)

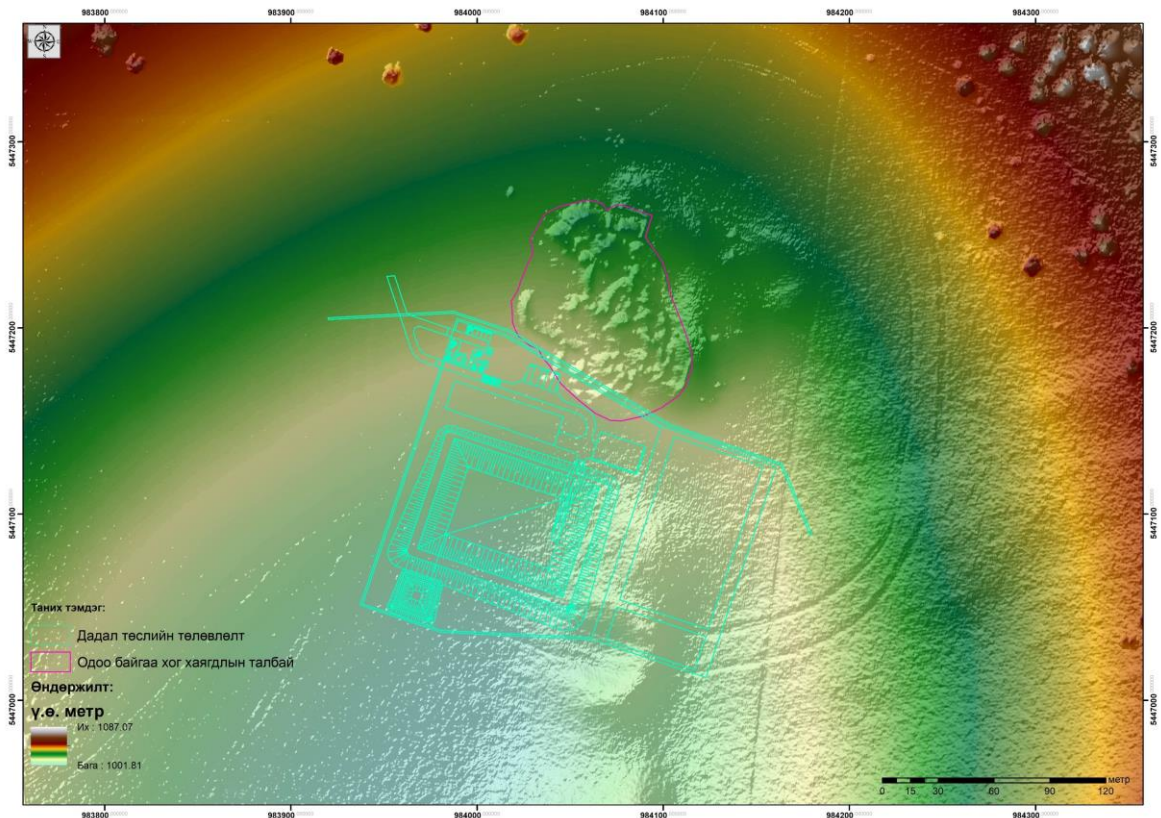
Зураг 5. Төслийн талбайн хүрээлэн буй орчны төлөв байдал (Сансрын зураг)

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Зураг 6. Төслийн талбайн хүрээлэн буй орчны нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмжийн зураг (2021-10-04-ний өдрийн байдлаар)

Зураг 7. Төслийн талбай орчмын өндрийн тоон загвар

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

1.2. Төслийн гүйцэтгэлтэй холбоотой мэдээлэл

АХБанкны хөрөнгө оруулалтаар Дадал суманд "Билгүүн од констракшн" ХХК-ий гүйцэтгэж байгаа "2-р зэрэглэлийн төвлөрсөн хогийн цэг буюу хатуу хог хаягдлыг дарж булшлах байгууламж"-ийн ажил нь улсын хэмжээнд Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн хүрээнд сум орон нутагт хийгдэж буюу анхны байгууламж юм. Тус төсөл нь Хөвсгөл аймгийн Хатгал, Ханх сумд Хэнтий аймгийн Дадал гэсэн 3 суманд эхний удаагаа амжилттай хэрэгжиж байгаараа онцлогтой юм.

2023 оны 11-р сарын 9-нд Дадал сумын хатуу хог хаягдлын байгууламжид урьдчилсан комисс ажиллаа. БОАЖЯ-ны ТНБД-ын даргын 2023 оны А/356 дугаар тушаалаар байгуулагдсан урьдчилсан үзлэг хийх, Улсын комисс ажиллуулах бэлтгэл хангах үүрэг бүхий ажлын хэсэг Хэнтий аймгийн Дадал сумын шинэ хатуу хог хаягдлын байгууламжтай газар дээр нь үзэж танилцан шаардлагатай дараах үндсэн үүрэг, зөвлөмжийг гүйцэтгэгч "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-нд өгсөн болно. Хатуу хог хаягдлын байгууламжийн барилга угсралтын ажлууд үндсэндээ дууссан тул байгууламжийн эргэн тойронд хуучин хогийн цэгт дахин ил задгай хог хаягдал үүсгүүлэхгүйн тулд шинэ байгууламжид хог хаягдлыг хүлээн авч туршиж эхлэх ажлыг Дадал сумын ЗДТГ, ашиглагч байгууллагатай хамтран ойрын хугацаанд эхлүүлэхээр шийдвэрлэсэн байна.

ЗТХяналтыг: Хэнтийн аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар хариуцан ажилласан болно.

Зураг 8. Төслийн бүтээн байгуулалт

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

1. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

“Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн барилга угсралтын ажлын үеийн 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн А/618 дугаар тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам” болон 2021 онд батлагдсан Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд үндэслэн боловсруулан БОАЖЯ-аар батлуулсан болно.

Энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилго нь төслийн барилга, газар шорооны ажлын үйл ажиллагаанаас агаарт үүсгэж буй тоосжилт, хөрсний элэгдэл, доройтол, ургамлан нөмрөгийн доройтол, хог хаягдлын нөлөөлөл, хатуу шингэн хог хаягдлаас үүсч болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэхэд чиглэгдэнэ.

2023 оны БОМТ-г хэрэгжүүлэхэд 26 720 000 (хорин зургаан сая долоон зуун хорин мянга) төгрөг төлөвлөсөн байна.

2. ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Байгаль орчны менежментийн биелэлтийн тайлан хийхдээ 2021 онд батлагдсан төслийн БОННУ-ний тайлан, 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зорилтуудтай уялдуулан хийж гүйцэтгэлээ. Дээр дурдснаар энэхүү төсөл нь өөрөө байгаль хамгаалах үйл ажиллагааны томоохон хэсэг болж байгаа юм. Өөрөөр хэлбэл хуучин хогийн цэг нь салхиар хог өргөн нутгийг хамран тархаж байсан болно.

Энэхүү байгальд ээлтэй төвлөрсөн хогийн цэгийн байгууламж байгуулагдснаар дээрх болон бусад олон бохирдол, эрсдлүүд байхгүй болж байгаа нь төслийн гол зорилгын биелэлт юм. Ийнхүү бид байгаль ээлтэй байгууламж байгуулж, мөн БОМТ-г хэрэгжүүлж ажилласан болно.

1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Төслөөс үзүүлэх нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ /Гүйцэтгэл/	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
---	----------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------

1. Агаарын бохирдлоос хамгаалах чиглэлээр

1 Төслийн барилгын ажилд ашиглагдах машин механизм, дизель станцаас ялгаран гарах хорт хий орчны агаарыг бохирдуулах

Барилгын ажилд ашиглагдаж буй бүх төрлийн машин механизмд үзлэг оношилгоо засварыг тогтмол хийж, холбогдох стандартын шаардлагад нийцүүлэх

Барилгын ажилд ашиглагдаж буй бүх төрлийн машин механизмд үзлэг оношилгоо засварыг тогтмол хийж ажилласан бөгөөд авто техникийн аюулгүй байдлыг байнга хангаж ажиллаж байна.

Зардлын хэмжээ: 1 050 000 төг

Жич: үлдсэн техникийн үзлэгийн баримт зургийг хавсралтаар оруулав.

№	Төслөөс үзүүлэх нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ /Гүйцэтгэл/	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
2	Барилгын ажлын талбайгаас болон шороон замаас тоос дэгдэж хүрээлэн буй орчинд тархах	Зам, талбайг услах. Барилгын ажлын үед үүсэх тоосжилтыг дарахын тулд өндөр даралтаар мананжуулан ус шүршигч системийг ашиглах Усны машин ашиглан тоосжилт үүсэх замуудыг дулааны улиралд услах, чийглэх, замыг дагтаршуулах	Агаарын бохирдлоос сэргийлж тоосжилтыг бууруулах үүднээс барилгын ажлын талбайг байнга услаж байсан бөгөөд ялангуяа хуурайшилт ихтэй хаврын улиралд салхи ихтэй өдрийн цагуудад газар шорооны ажлыг түр зогсоох зэргээр агаар бохирдлоос сэргийлж ажилласан болно. Мөн барилгын ажлын явцад 7-р сард хийлгэсэн агаарын шинжилгээний дүн Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага, агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016-г хангаж байгааг гаргасан болно.	
Агаарын бохирдлоос хамгаалах ажлын дүгнэлт			<ol style="list-style-type: none"> 1. Автотээврээс үүдэлтэй бохирдол үүсэх нөхцлийг байнга хяналт тавин ажиллаж үзлэгт оруулахаас гадна өдөр тутмын хяналт байнга хийгдэж байсан болно. 2. Төслийн бүтээн байгуулалттай холбоотой техник болон үйл ажиллагаанаас хамаарсан тоосжилтыг үүсэхгүй байх тал дээр анхаарч ажилласан болно. 	

№	2. Хөрс орчныг хамгаалах чиглэлээр			
1	<p>Төслийн нөлөөгөөр орчны үржил шимт хөрс, ургамлан бүрхэвч бүхий талбай барилга байгууламж, хүнд даацын машин техникийн үйл ажиллагааны нөлөөнд өртөж, хөрсний элэгдэл, эвдрэл үүсэж ургамлан бүрхэвч сөрөг нөлөөлөлд өртөнө. Барилгын ажлын үед байнгын хөл хөдөлгөөнөөс хөрс, ургамлан бүрхэвч доройтож элэгдэл эвдрэлийн талбай нэмэгдэнэ.</p>	<p>Барилгын ажил явагдах талбай болон материалын тээврийн замыг тэмдэгжүүлэх, олон салаа зам гаргуулахгүй байх. Тус барилгын ажилд ашиглагдах шороон замуудын маршрутыг тогтоож тэмдэгжүүлэх</p>	<p>Барилгын ажлын талбайд замын болон аюулгүй байдлын тэмдэг, тэмдэглэгээг хангалттай хийж өгсөн бөгөөд зөвхөн нэг маршрутын замын дагуу тээвэрлэлт хийж байгаа болно. Жич: зурганд тэмдэгжүүлэлт болон дроноос зурганд замын чиглэлийг харуулав.</p> <p><u>Зардлын хэмжээ: 500 000 төг</u></p>	 <p>The image shows a set of safety signs: a yellow warning sign with an exclamation mark, a red prohibition sign for pedestrians, a green sign with a hard hat icon, a yellow sign with the text 'АНХААР' (Warning) and 'БАРИЛГЫН АЖИЛ ЯВАГДАЖ БАЙНА' (Construction work is in progress), a red sign with the text 'Зөвшөөрөлгүй нэртэрхийг хориглоно' (Prohibit unauthorized entry), and a green sign with the text 'Дуулга малгайтай ажилла' (Work with ear protection). Below the signs is an aerial photograph of a construction site with blue arrows pointing to specific areas. At the bottom right is a smaller photograph of a dirt road with a signpost in a grassy field.</p>

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

3. Амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөллийг багасгах			
1	Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтдад үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл	Төслийн үйл ажиллагаанд ан амьтад, мал өртөхөөс сэргийлэн ажиллах	Төслийн хүрээнд мал амьтнаас хамгаалсан талбайн хашаа барьж байгуулсан.
			
4. Усан орчинд үзүүлэх нөлөөллийг багасгах			
1	Усыг тооцоогүй ашигласнаас газрын доорх усны нөөц хомсдох	Барилгын ажилд ус авч ашиглах гүний хурднуудтай гэрээ байгуулж, усны төлбөр тооцоог холбогдох журмын дагуу хийх	Зардлын хэмжээ: 1 000 000 төг
Төлөвлөгөөнд зарцуулсан зардлын хэмжээ:			2 550 000 төг

2. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Төслөөс үзүүлэх нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ /Гүйцэтгэл/	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
1	Тэрбум мод тарих үндэсний хөдөлгөөнийг дэмжин ажиллах	Төслийн төлөвлөлттэй холбоотойгоор төслийн гадна талбайд мод тарих	Төслийн талбайд хашааг тойруулан мод тарьж тогтмол усалгаа арчилгаа хийж байна.	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

2	Хуучин хогийн цэгийг нөхөн сэргээх	Нөхөн сэргээлт хийх	Хуучин хог хаягдлыг түрж овоолж булах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн болно.	
---	---------------------------------------	---------------------	--	---

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

3. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
1	Түүх соёлын өвийн дурсгал	Соёлын өвийн талаарх сургалт, зааварчилгаа өгөх	Хэнтий аймгийн Дадал сум нь эзэн богд Чингис хааны түүхийн өлгий нутаг бөгөөд цаашид түүхэн аялал жуулчлалын томоохон төв болох учраас төслийн ажилчдад түүхийн багш, Ч.Ванчигдашаар сургалт оруулсан болно.	
Төлөвлөгөөнд зарцуулсан зардал:			450 000 төг	

4. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг															
1	Цаг агаарын гэнэтийн үзэгдлээс хог хаягдлын төвлөрсөн цэг барих төслийн үйл ажиллагаа доголдох, зогсох	Цаг агаарын улирлын, сарын, 7 хоногийн, өдөр тутмын урьдчилсан мэдээнүүдийг төслийн үйл ажиллагаанд тогтмол ашиглах	www.tsag-agaar.mn, Хэнтий аймгийн УЦОШГ-н http://khentii.tsag-agaar.gov.mn/forecast/forecast5days зэрэг сайтуудаас цаг агаарын урьдчилсан сэргийлэх мэдээллүүдийг байнга авч төслийн үйл ажиллагаандаа ашиглан ажиллаж байна. Мөн гар утасны цаг агаарын мэдээлэлтэй холбоотой аппликейшнуудыг ашиглаж байна.	<p>Хэнтий - Дадал сум (Станц: Дадал)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>НҮМ</th> <th>ДАВАА</th> <th>МЯГМАР</th> <th>ЛХАГВА</th> <th>ПҮРЭВ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Шөнө -9°C 3м/с Баягтр уултай</td> <td>Шөнө -14°C 3м/с Баягтр уултай</td> <td>Шөнө -13°C 3м/с Баягтр уултай</td> <td>Шөнө -12°C 3м/с Уулцана</td> <td>Шөнө -11°C 3м/с Баягтр уултай</td> </tr> <tr> <td>Өдөр 4°C 5м/с Баягтр уултай</td> <td>Өдөр 4°C 6м/с Баягтр уултай</td> <td>Өдөр 3°C 3м/с Уулцана</td> <td>Өдөр 1°C 4м/с Уулцана</td> <td>Өдөр 2°C 4м/с Уулцана</td> </tr> </tbody> </table>	НҮМ	ДАВАА	МЯГМАР	ЛХАГВА	ПҮРЭВ	Шөнө -9°C 3м/с Баягтр уултай	Шөнө -14°C 3м/с Баягтр уултай	Шөнө -13°C 3м/с Баягтр уултай	Шөнө -12°C 3м/с Уулцана	Шөнө -11°C 3м/с Баягтр уултай	Өдөр 4°C 5м/с Баягтр уултай	Өдөр 4°C 6м/с Баягтр уултай	Өдөр 3°C 3м/с Уулцана	Өдөр 1°C 4м/с Уулцана	Өдөр 2°C 4м/с Уулцана
НҮМ	ДАВАА	МЯГМАР	ЛХАГВА	ПҮРЭВ															
Шөнө -9°C 3м/с Баягтр уултай	Шөнө -14°C 3м/с Баягтр уултай	Шөнө -13°C 3м/с Баягтр уултай	Шөнө -12°C 3м/с Уулцана	Шөнө -11°C 3м/с Баягтр уултай															
Өдөр 4°C 5м/с Баягтр уултай	Өдөр 4°C 6м/с Баягтр уултай	Өдөр 3°C 3м/с Уулцана	Өдөр 1°C 4м/с Уулцана	Өдөр 2°C 4м/с Уулцана															
2	Гал түймрийн улмаас төслийн үйл Ажиллагаа доголдох, зогсох	Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх сургалт сурталчилгаа, болзошгүй аюулын үед авах арга хэмжээг төслийн нийт ажилтан албан хаагчдад тогтмол хугацаанд танилцуулах	Компаний ажилчдад ШУТИС-н ХШУС-н гамшгаас хамгаалах менежмент хичээлийн багш Ч.Даваасүрэн 2023 оны 8-р сарын 10-нд галын аюулгүй байдал, авах арга хэмжээний талаар сургалтыг зохион байгуулсан болно. Мөн ажилчдад галын аюулгүй байдлыг анхааруулах сурталчилгааны самбарыг байрлуулан ажиллаж байна. Зардлын хэмжээ: 1 400 000 төг																

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
3		Хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмыг сахиулж, хэрэгжилтэд хяналт тавих	Хөдөлмөр аюулгүй байдлын дүрмийг өдөр ажил эхлэхэд танилцуулан, албан ёсоор гарын үсэг зуруулан ХАБ-г журмын дагуу хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Зардлын хэмжээ: 800 000 төг	
4	Үйлдвэрлэлийн гэнэтийн ослын улмаас хүний эрүүл мэнд, амь насанд сөргөөр нөлөөлөх	Хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны сургалтыг тогтмол хугацаанд гүйцэтгэх	Хөдөлмөр хамгааллын сургалтыг энэ асуудлыг давхар хариуцсан инженер нь тогтмол зохион байгуулж, гамшгаас хамгаалах сэргийлэх зөвлөмжийг боловсруулан ажиллаж байна. Зардлын хэмжээ: 500 000 төг	
5		Ажиллагсдын хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр хангах	Ажилчдад хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл, хувцсаар байнга хангагдан ажиллаж байна.	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
6		Барилгын ажилчдын түр суурин бүрийг анхны тусламж үзүүлэхэд нэн шаардлагатай хэрэгслүүдээр хангах	<p>Анхны тусламжийг хэрэгслийг болзошгүй бэлэн байдалд бэлтгэн нөөцийг бүрдүүлэн ажиллаж байна. Анхны тусламжийн хэрэгслүүдийг бэлтгэсэн болно.</p> <p>Зардлын хэмжээ: 1 000 000 төг</p>	
7	Ажилчдын хотхоныг зөв зохион байгуулаагүйн улмаас ажилчдын эрүүл мэндэд эрсдэл үүсэх	Бие засах өрөө, бусад ариун цэврийн байгууламжыг сар бүр ариутгаж ажиллах	Зориулалтын стандарт хангасан бие засах газар болон гар угаах цэгийг байгуулан ажилласан бөгөөд сар болгон ариутгал хийсэн.	
Зарцуулсан зардал:			4 620 000 төгрөг	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
1	Ахуйн гаралтай хог хаягдлыг ангилан ялгаж дахин ашиглах, зайлуулах арга хэмжээнүүдийг тодорхойлох	Төслийн талбай	Төслөөс гарч буй хог хаягдлыг ахуйн, аюултай гэсэн 2 хэсэгт хувааж зайлшгүй үүсч байгаа аюултай хог хаягдлыг МУ-н хог хаягдлын хуулийн дагуу аюултай хог хаягдал устгагч байгууллага уруу шилжүүлж байсан болно. Зардлын хэмжээ: 600 000 төг	
2	Үйлдвэрлэлийн гаралтай хаягдлыг ил задгай зориулалтын битүү саванд ангилан ялгаж, хадгалах дахин ашиглах болон үйлдвэрлэгчид нийлүүлэх арга хэмжээнүүдийг тодорхойлох		Төслийн талбай дээр ангилан ялгах хогийг савыг байршуулж хогийг ангилан ялгаж хаяж байсан болно. Зардлын хэмжээ: 1 200 000 төг	
Зарцуулсан зардлын хэмжээ:			1 800 000 төгрөг	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хог хаягдлын менежментийн үндсэн зарчим

Тус компанийн хог хаягдлын менежментийн үндсэн зарчим нь дараах байдлаар тодорхойлогдоно.

Зураг.3. Хог хаягдлын менежментийн үндсэн зарчим

хог хаягдлын менежментийг хэрэгжүүлэх зорилгоор дараах дотоод журмуудыг даган мөрддөг.

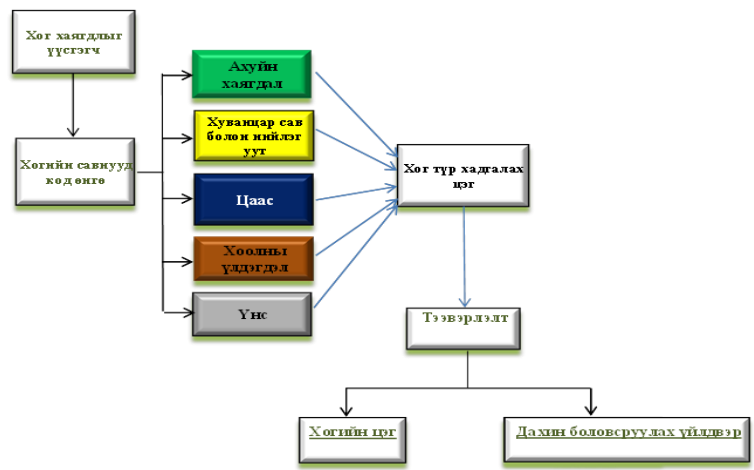
1. Хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах журам
2. Аюултай хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах журам

Хог хаягдлыг зайлуулах, устгах арга зам

Хог хаягдлын ангилан ялгалт

Хог хаягдлын менежментийг үр ашигтай явуулахад хог хаягдлын ангилан ялгалт нэн чухал бөгөөд хаягдлыг зайлуулах тохиромжтой зөв арга замыг тогтоож өгдөг. Ангилан ялгалтыг хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр ба хог хаягдлыг хүлээн авах нэгдсэн цэг дээр явуулдаг. Эх үүсвэр дээрх хог хаягдлын ангилан ялгалтыг хялбар, үр дүнтэй байлгах зорилгоор өнгөөр кодчилсон ба хог хаягдлын төрлөөр хаягжуулсан савнуудыг шаардлагатай цэгүүд дээр байрлуулж ашигладаг (Зураг.20).

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Зураг.4. Ажилчдын хотхоноос гарах хаягдлын ангилалт

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

6. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байршил	Гүйцэтэсэн ажил	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
Агаар орчны хэмжилт шинжилгээ	Төслийн талбайд 4 байршилд	Хөрсний дээжлэлтийг БОННУ-ний тайлан болон 2023 оны БОМТ-д тусгасны дагуу нийт 4 цэгүүдээс авч, магадлан итгэмжлэгдсэн "Инженер Геодези" ХХК -ний төв лабораторид шинжилгээнд өгч үр дүнг авсан болно. /Хавсралтаар шинжилгээний дүнг хавсаргав./	
Хөрсний орчны хэмжилт шинжилгээ	Төслийн талбайд 4 байршилд	Глобал Энвайрон компанийн мэргэжилтнүүд газар дээр очиж байдалтай танилцан агаарт дахь тоосжилт, дуу чимээний түвшинг зөөврийн багажуудын тусламжтайгаар хийж гүйцэтгэлээ. Дээрх хэмжилт судалгаанд агаарын тоосжилт хэмжигч Particle counter болон Dust track багажуудыг ашигласан болно. Мөн агаарын бусад хийн хэмжилт судалгаа Хэнтий аймгийн УЦУОШГ-н БОШЛ-н техникч Эрдэнэцэцэг хийж гүйцэтгэсэн болно.	
Ургамлын бичиглэл мониторинг	Төслийн талбайд 4 байршилд	Ургамлын бичиглэлийг торын аргаар хийж гүйцэтгэсэн болно. Тухайн арга нь 1 м x 1 м	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байршил	Гүйцэтэсэн ажил	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
<p>Бусад шинжилгээ</p> <p>хэмжилт</p>	<p>Төслийн талбайд 4 байршилд</p>	<p>хэмжээтэй квадрат тор дотор байгаа ургамлын бүрхэвчийн байдал, ургамлын өндөр, тоо зэргийн бичиглэлийг хийнэ.</p> <p>Мөн хээрийн судалгааны явцад төслийн талбайгаас цацрагийн тунгийн чадлыг дозиметрээр тодорхойлох ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.</p>	
<p>Зарцуулсан зардлын хэмжээ:</p>		<p>6 700 000 төгрөг</p>	<p>Хавсралтаар дээж авах цэгүүдийн зургийг оруулав.</p>

Жич: Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг мэргэжлийн байгууллага болон мэргэжилтнүүдтэй гэрээ байгуулан хэрэгжүүлүүлсэн болно.

7. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг
1	<p>Дадал сум, Баян-Овоо багийн захиргаатай хамтран төсөлд ажиллах хүсэлтэй иргэдийг бүртгэх, тэднээс ажлын шаардлага хангасан иргэдийг ажлын байраар хангах</p>	<p>Дадал сумын иргэд</p>	<p>Тухайн сумын болон тосгоны иргэдээс туслах ажилтнаар 2-3 хүнийг авч ажиллуулж байна. /Жич: ажиллаж буй иргэдийн иргэний үнэмлэхийг хавсаргав./</p>	

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

2	Сум, баг, тосгоны удирдлага, ИТХ-тай хамтран ажиллах	Төслийн явцыг орон нутгийн удирдлагуудад танилцуулах	<p>Хэнтий аймгийн Дадал сумын хог хаягдлын менежментийн шинэ төлөвлөлтийн талаарх судалгаа, шийдлийн талаарх танилцуулга уулзалт, мэдээлэл өгөх сургалт яг одоо Дадал сумын иргэний танхимд 2023-6-19-нд хийсэн болно.</p> <p>Хэлэлцүүлэгт Дадал сумын ЗТДГ, ОББЦГ-ын хамгаалалтын захиргаа, Хэнтий аймгийн БОАЖГ, Дадал сумын иргэн, ААНийн төлөөлөл оролцсон болно. Сургалт, хэлэлцүүлгийг: Эн эй ди групп ХХК, зөвлөх Б.Дэлгэрбаяр нар удирдан явуулав.</p> <p>Ерөнхий сайдын ажлын албаны зөвлөх Ш.Шижир-Эрдэнэ болон төслийн нэгжийн баг Хэнтий аймагт ажиллах үеэр аймгийн Засаг дарга Ц.Чогсомжав болон Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтсийн даргатай уулзалт хийлээ.</p> <p>Тус уулзалтаар “Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл”-ийн хэрэгжилтийн талаар мэдээлэл өгч, энэ онд багтаан хамтарч хэрэгжүүлэх ажлуудын талаар санал солилцлоо.</p> <p>Зардлын хэмжээ: 1 500 000 төг</p>	
3	“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө”-г боловсруулж, эрх бүхий байгууллагаар батлуулахад бэлэн болгох	Төслийн талбайд хамрах	<p>Төслийн БОМТ-ны төлөвлөгөөг боловсруулах, хэрэгжүүлэх асуудал дээр зөвлөгөө авах зорилгоор мэргэжлийн Глобал Энвайрон ХХК-тай гэрээ байгуулан зөвлөхөөр ажиллуулж байна.</p> <p>Зардлын хэмжээ: 5 600 000 төг</p>	Хавсралтаар гэрээний баталгаажуулсан хэсгийг оруулав.
Зарцуулсан зардлын хэмжээ:		7 100 000 төгрөг		

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

7. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСЭД ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Төслөөс үзүүлэх нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ /Гүйцэтгэл/	Баталгаажуулах баримт, фото зураг										
1	2023 оны БОМТ-ний биелэлтийн үр дүнгийн тайланг Хөвсгөл аймгийн байгаль орчны газарт хүргүүлнэ.	БОМТ-ний биелэлтийн үр дүнг тодорхой тусгаж, фото зургаар баримтжуулсан байх	БОМТ-ний биелэлтийн үр дүнг тухай бүр нь Азийн хөгжлийн банкны Тогтвортой аялал жуулчлал төсөлд нэгжид байнга тайлагнаж явсан болно. Мөн биелэлтийн цахим хэлбэрээр илгээсэн болно.	<p>“БИЛГҮҮН ОД КОНСТРАКШН” ХХК</p> <p>ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ХАТГАЛ СУМЫН ХОГ ХАЯГДЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСЭД ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ</p> <p>БОМТ-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН</p> <p>2023 ОНЫ БОМТ-НЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН</p> <p>Гэрээ гүйцэтгэгчийн нэр: “Билгүүн Од констракшн” ХХК Байгаль орчны аялалын өвөг үр, утас, мэдээ хаяг: Ч.Дадалсүрэн, утас: 99998317, хаяг хаяг: danva12@gmail.com</p> <p>1. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ КИТЭЭЛТ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Тасварт үзүүлэх үзүүлэлтүүд</th> <th>Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ</th> <th>Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ</th> <th>Баталгаажуулах баримт, фото зураг</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Аялалын богиносгоо хангах зорилго</td> <td>Баруунд аялалын богиносгоо бүр бүр тархих зангаа хангахад үзэл санаагаа зохицох, тусламж авах, аялалын богино, арга төрөлхийг жуураг болгож байгаа хэргийг мэдэх, хуульчлан хэрэгжих зорилго</td> <td>Баруунд аялалын богиносгоо бүр бүр тархих зангаа хангахад үзэл санаагаа зохицох, тусламж авах, аялалын богино, арга төрөлхийг жуураг болгож байгаа хэргийг мэдэх, хуульчлан хэрэгжих зорилго</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Гүйцэтгэгч: “БИЛГҮҮН ОД КОНСТРАКШН” ХХК</p>	№	Тасварт үзүүлэх үзүүлэлтүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг	1.	Аялалын богиносгоо хангах зорилго	Баруунд аялалын богиносгоо бүр бүр тархих зангаа хангахад үзэл санаагаа зохицох, тусламж авах, аялалын богино, арга төрөлхийг жуураг болгож байгаа хэргийг мэдэх, хуульчлан хэрэгжих зорилго	Баруунд аялалын богиносгоо бүр бүр тархих зангаа хангахад үзэл санаагаа зохицох, тусламж авах, аялалын богино, арга төрөлхийг жуураг болгож байгаа хэргийг мэдэх, хуульчлан хэрэгжих зорилго	
№	Тасварт үзүүлэх үзүүлэлтүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Баталгаажуулах баримт, фото зураг										
1.	Аялалын богиносгоо хангах зорилго	Баруунд аялалын богиносгоо бүр бүр тархих зангаа хангахад үзэл санаагаа зохицох, тусламж авах, аялалын богино, арга төрөлхийг жуураг болгож байгаа хэргийг мэдэх, хуульчлан хэрэгжих зорилго	Баруунд аялалын богиносгоо бүр бүр тархих зангаа хангахад үзэл санаагаа зохицох, тусламж авах, аялалын богино, арга төрөлхийг жуураг болгож байгаа хэргийг мэдэх, хуульчлан хэрэгжих зорилго											

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

2	2023 оны БОМТ-ний биелэлтийн үр дүнгийн тайланг сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралд танилцуулах		2023 оны БОМТ-гоо сумын байцаагчдаа танилцуулан дүгнүүлж авсан болно. БОМТ-ны биелэлтийн тайлангаа www.eic.mn , болон khentiinature@gmail.com хаягуудаар цахим хэлбэрээр тайлагнасан болно.	
---	---	--	--	--

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

8. 2023 ОНЫ БОМТ-НИЙ БИЕЛЭЛТИЙН НЭГДСЭН ДҮН

Төслийн 2023 оны БОМТ-ны хэрэгжилтийн тайланг БОАЖЯ-аар батлагдсан төлөвлөгөөний хүрээнд бичиж тайлагнасан болно.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ЗАРДЛЫН ХЭМЖЭЭ	ТАЙЛБАР
СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	2 550,000	
ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	-	
ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	450,000	
ОСОЛ ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	4,620,000	
ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	1 800 000	
ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	6,700,000	
УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	7 100 000	
ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСЭД ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	3 500 000	
2023 ОНЫ БОМТ-НЫ ХЭРЭГЖИЛТЭНД ЗАРЦУУЛСАН ДҮН		26 720 000

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАНГИЙН ХАВСРАЛТ

1. Шинжилгээний дүн – Хөрсний хүнд элементийн шинжилгээний дүн -2023
2. Шинжилгээний дүн –Агаарын шинжилгээний дүн, 2023
3. Шинжилгээ авсан цэгүүдийн байрлал
4. Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах төлөвлөгөө, зөвлөмж
5. Бусад холбогдох зураг, баримтууд

Ашигласан материалын жагсаалт

- БОАЖЯ-ны сайдын 2019-10-29-ны №А-618 тушаал “Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын тухайн жилд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”
- Шинжилгээний дүнгүүд

ХАВСРАЛТ -1

ХӨРС СУДЛАЛЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ
ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn
Дугаар: 23/3076

Дээж авсан огноо: 2023 он 08 сарын 10
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 08 сарын 11-12
Дээж авсан газрын нэр: Хэнтий аймаг, Дадал сум, Хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах төсөл
Координат: 48°59'12.8" 111°37'07.5"
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Билгүүн Од Канстракшн" ХХК
Харилцах утас: 99998517, 88830119

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	рН	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн н сууринд мг-эв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6179	X-1	0-15	7.33	0.02	0.044	1.53	0.00	9.6	4.1	1.5	22

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	
1	22/6179	X-1	0-15	42.2	42.0	0.9	4.0	8.0	2.9	14.9

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель	Cd /Кадми	Pb /Хар тугалга	Cu /Зэс	Zn /Цайр	Cr /Хром
1	22/6179	X-1	0-15	12.8	ND	9.62	5.85	38.1	ND
Хүлгэх агууламж /MNS 5850:2019/				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
Элементүүдийн зоншвооргодох дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect
Жич: Энэхүү шинжилгээний зарим нь тухайн үеийн дээжтэй хамаргах ба хуульчлан хэрэглэхийг хориглоно.
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторын эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжлэгч: Х.Жаргалмаа

ХӨРС СУДЛАЛЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ
ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn
Дугаар: 23/3077

Дээж авсан огноо: 2023 он 08 сарын 10
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 08 сарын 11-12
Дээж авсан газрын нэр: Хэнтий аймаг, Дадал сум, Хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах төсөл
Координат: 48°59'09.8" 111°37'03.4"
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Билгүүн Од Канстракшн" ХХК
Харилцах утас: 99998517, 88830119

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	рН	Давс, %	ЦДЧ, dsm	Ялзмаг, %	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн н сууринд мг-эв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
1	22/6180	X-1	0-15	7.06	0.02	0.047	1.12	0.00	7.3	4.1	1.2	27

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	
1	22/6180	X-1	0-15	51.3	28.9	7.6	3.9	3.3	5.1	12.3

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель	Cd /Кадми	Pb /Хар тугалга	Cu /Зэс	Zn /Цайр	Cr /Хром
1	22/6180	X-1	0-15	8.68	ND	7.76	3.82	38.8	ND
Хүлгэх агууламж /MNS 5850:2019/				150.0	3.0	100.0	100.0	300.0	150.0
Хорттой агууламж /MNS 5850:2019/				1000.0	10.0	500.0	500.0	600.0	400.0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800.0	20.0	1200.0	1000.0	1000.0	1500.0
Элементүүдийн зоншвооргодох дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect
Жич: Энэхүү шинжилгээний зарим нь тухайн үеийн дээжтэй хамаргах ба хуульчлан хэрэглэхийг хориглоно.
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001, MNS 6824:2020, MNS ISO 11466:2007)

Лабораторын эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжлэгч: Х.Жаргалмаа

ХАВСРАЛТ -2

МНАС
Accreditation
System
Т.У.НЭ
MNS 2016:02

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzi@gmail.com

БАЙГАЛЬ
Орчин, хэмжил зүйн төв лаборатори

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2023/A-222
Дэжгийг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Билгүүн Од Констракшн" ХХК
Дэжгийг авсан хүний нэр, албан тушаал	: Б.Ганганбайгаль
Дэжгийн тоо, төрөл	: 4 агаар
Сорьц авсан огноо	: 2023.08.08
Дэжгийн тодорхойлолт	: Хэнтий аймаг, Дадал сум Дадал сумын хог хаягдлын цаг байгуулах талбай
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 0017-2-5-12:2021, MNS 0017-2-5-11:2021 CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо	: 2023.08.10
Хуудасны тоо	: 1/1
Үр дүн :	

№	Сорьц авсан цаг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий мг/м³	Азотын давхар исэл мг/м³	Нийт Тоос TSP/ мг/м³
1	Агаар-1 E 111°37'9.3", N 48°59'14.1"	VIII/12	11:40	0.003	0.005	0.032
2	Агаар-2 E 111°37'11.5", N 48°59'8.7"	VIII/12	12:05	0.002	0.007	0.041
3	Агаар-3 E 111°37'3.4", N 48°59'9.8"	VIII/12	11:40	0.001	0.005	0.037
4	Агаар-4 E 111°37'3.2", N 48°59'16.1"	VIII/12	12:05	0.002	0.003	0.028
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:
Агаарын хэсгийн инженер

Хянаж баталгаажуулсан:
Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Д.Түмэндэлгэр

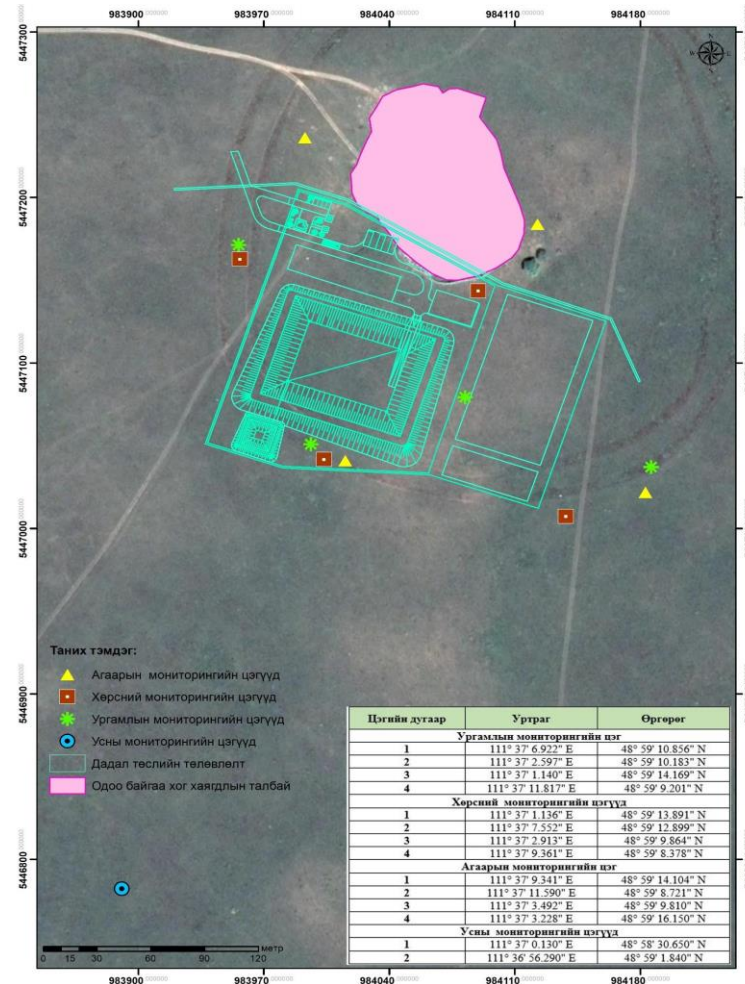
Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

ХАВСРАЛТ -3

Дээж авсан цэгүүдийн байрлал

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

ХАВСРАЛТ -4

1.1. БОЛЗОШГҮЙ ЭРСДЭЛЭЭС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

1.1.1. Байгалийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ

Төсөл хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны явцад гарч болзошгүй байгалийн гамшиг, ослоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор дор дурдсан арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.

Үүнд:

Гал түймрээс сэргийлэх арга хэмжээ

- Галын аюулгүй ажиллагааг чанд мөрдөн ажиллаж, гал түймэр унтраах хэрэгслэлээр бүрэн хангах, гал түймэр гарсан тохиолдолд гал түймрийг хохирол багатай унтраах арга ажиллагаанд ажиллагсдыг сургаж дадлагажуулсан байх,
- Өндөрлөг газрыг ашиглан аянга зайлуулагч байрлуулах,
- Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх зааварчилгааг бүх ажиллагсдад өгч болзошгүй түймрийн үед ажиллах график төлөвлөгөө гаргаж мөрдөх,
- Гал унтраах багаж хэрэгслэлийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж зохих газруудад байрлуулах,
- Галын аюулаас сэргийлэх дохио, санамж, тэмдгүүдийг шаардлагатай газарт нь байрлуулах,
- Галын аюул гарч болзошгүй хавар намрын улиралд ээлжийн зохион байгуулалтаар эргүүл томилон ажиллуулах,
- Барилга байгууламжийн хийц, бүтээцийн шийдэл нь гал түймэр гарсан тохиолдолд хүн амын аюулгүй байдлыг хангахуйц, гал түймрийг бага хохиролтойгоор унтраах бололцоог хангасан байна. /МУ-н Галын аюулгүй байдлын тухай хууль, 18-р зүйлээс/
- Ойн хээрийн бүрэн сэргийлэн, ялангуяа хуурайшил ихтэй цаг хугацаанд онцгойлон ажиллах

Зураг.1. Гал унтраах хэрэгслүүд

Газар хөдлөлтийн үед өөрийгөө хэрхэн хамгаалах

Газар хөдлөлт болохын өмнө:

- Хэрвээ газар хөдөлбөл ажлын байр, ажилчдын байранд юу юу эвдрэх талаар ярилцах
- Гамшгийн үед ажиллах төлөвлөгөөтэй байх,
- Өрөө, тасалгаандаа хамгийн аюулгүй хэсэг нь хаана байж болохыг урьдчилан тогтооно.
- Аюулгүй газар руу орох /нуугдах/, халхлах, байх зэргээр дадлага, сургуулилт хийх,
- Аюулын үед барилга, байшингаас гарах гарц, аюулын гарцыг мэддэг байх,
- Эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх чадварыг эзэмших,
- Ус, цахилгааныг хэрхэн яаж унтраах талаар суралцах,
- Өрөө, тасалгааныхаа овор ихтэй, хүнд тавилгыг зохих ёсоор бэхэлж, тогтоох,
- Аюултай болон химийн хортой бодисыг зориулалтын газар тусгаарлан хадгалах,
- Гар чийдэн (нэмэлт зайны хамт), зайгаар ажилладаг жижиг радио, эмийн сан гэх мэт зүйлсийг бэлэн байлгах,
- Нэн шаардлагатай байгууллагын утасны жагсаалтыг мэддэг байх,
- Галын хор ашиглаж сурах гэх зэрэг юм.

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Газар хөдлөлтийн үед юу хийх вэ?

Газар хөдлөх үед байшин дотор байгаа бол:

- Тайван байх,
- Аюулгүй газар хорогдох(дотор хана, булан, даацын багана гэх мэт),
- Газар хөдлөж эхлэх үед байгаа газрынхаа газарт сууж өөрийгөө халхлах, хүлээх,
- Бат бөх ширээн доогуур орох,
- Цонхноос хол байх,
- Цаг, таазны гэрэл зэрэг дээрээс унах зүйлсийн доор зогсохгүй байх,
- Хаалга онгойлгоод доор нь зогсвол дээрээс унасан зүйл цохих аюул харьцангуй бага байна.

Газар хөдлөх үед гадна байгаа бол:

- Байшин, барилга, мод, гэрэл болон цахилгааны шонгоос хол, аюулгүй газар олох,
- Хэрвээ машин дотор байгаа бол чичирхийлэлт зогстол машинаасаа гарах хэрэггүй,
- Машинаар явж байгаа бол замаас гарч зогсох, гүүр, түнелээс холдох, ил задгай талбай олох,
- Ойр орчимд тэсэрч, дэлбэрэх бодис байгаа бол лаа асаах эсвэл гал гаргаж болохгүй зэрэг болно.

Үер усны аюулаас сэргийлэх арга хэмжээ

- Үер усны аюулаас урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлэг, мэдээ, дохиог хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, мэдээллийн бусад эх сурвалжаас тогтмол хүлээн авч сэрэмжлэх, бусдад дамжуулах,
- Тэнгэрийн байдал, үүл, салхины чиг, мал амьтны хөдөлгөөн, араншинг шинжих гэх мэт үер усны аюулаас урьдчилан сэргийлэх уламжлалт аргаас суралцах,
- Ажлын байрыг үерийн усны зам, голын голдрил, гуу, жалга, хуурай сайр, ус хальдаг эрэг, татамд барихгүй байх,
- Үер, усны аюулаас хамгаалах далан, суваг, шуудуу, хашлага барих, тэдгээрийг тогтмол шалгах,
- Үер, усны аюулын талаар ажилчдад анхааруулга, сэрэмжлүүлэг өгөх зэрэг болно.

Үер, усны аюулын үед юу хийх хэрэгтэй вэ

- Үерийн аюулаас хамгаалах уламжлалт аргыг ашиглан эрүүл мэнд, амь нас, эд хөрөнгө аврах, хамгаалах,
- Цахилгаан хэрэгслийг хүчдэлээс салгах,

- Мэдээллийг, холбогдох байгууллага /эрүүл мэнд, онцгой байдал, нутгийн захиргаа гэх мэт/-д мэдээлэх, бусдад хүргэх зэрэг болно.

Үер, усны аюулын дараа юу хийх хэрэгтэй вэ

- Эвдэрч нурсан газраас холдож аюулгүй газар очих,
- Шаардлагатай бол эмнэлгийн байгууллагад хандах,
- Үерийн усаар халдварт өвчний нян тээгддэг тул цэвэрлэгээ хийх, энэ ажилд мэргэжлийн байгууллагаас туслалцаа авах,
- Барилга байгууламжийн гадуур устай байвал дотогш оролгүй хүлээх,
- Үерийн ус барилгын суурийг гэмтээж, барилга нурах аюултайг анхаарах,
- Хийн шугам гэмтэж хий алдагдах, цахилгаан дулаан болон цэвэр усны шугам сүлжээ эвдэрсэн байх магадлалтай тул холбогдох мэргэжлийн байгууллагаас зөвшөөрсөн тохиолдолд байгууламжийг эргэж очих,
- Гараа тогтмол савандаж угаах зэрэг болно.

1.1.2. Үйлдвэрлэлийн ослоос учрах эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Ажлын байрны хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй

Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж нь Хөдөлмөрийн Аюулгүй Байдал, Эрүүл Ахуйн тухай хууль болон холбогдох хуулиар зохицуулагдсан үүргийг хүлээж ажиллана. Тухайлбал,

- ❖ Үйлдвэрлэлийн явцад бий болсон хими, физик, биологийн хүчин зүйл нь ажлын байрны хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлэх, техник, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах
- ❖ Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны явцад хүний амь нас, эрүүл мэндэд сөрөг аюултай нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд уг үйл ажиллагааг яаралтай зогсоож, аюултай нөхцөл байдлыг шуурхай арилгах
- ❖ Хөдөлмөр эрхлэлтийн явцад гарч болзошгүй осол, бэртэл, өвчлөлөөс ажилтныг хамгаалах хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн удирдлагын тогтолцоо нэвтрүүлэх
- ❖ Ажлын байранд учирч болзошгүй аюулыг илрүүлэх, тогтоох, үнэлэх, бууруулах, арилгах зорилгоор эрсдэлийн үнэлгээ хийх
- ❖ Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээг хийлгэх
- ❖ Ажлын байрны онцлогт нийцсэн дүрэм, заавар, журам баталж, мөрдүүлэх
- ❖ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар шаардлагатай мэдлэгийг эзэмшсэн байх
- ❖ Аюулгүй ажиллагааны мэдлэг олгох сургалт явуулах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаарх мэдлэгийг жил бүр шалгах, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгөх, сургалтанд хамрагдаагүй, зааварчилгаа аваагүй, шалгалт өгөөгүй ажилтнаар ажил үүрэг гүйцэтгүүлэхгүй байх

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

- ❖ Хөдөлмөрийн аюултай, хортой нөхцөлд ажил үүрэг гүйцэтгэдэг ажилтныг хор саармагжуулах бодис, хүнсний бүтээгдэхүүн, хоолоор үнэгүй хангах
- ❖ Хэт халуун буюу хүйтэн, салхитай, хур тунадастай зэрэг задгай газар, халаалтгүй байранд ажиллаж байгаа ажилтныг хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандартын дагуу түр завсарлагын үед амрах, дулаацах, хоргодох зориулалтаар тоноглож тохижуулсан ахуйн байраар хангах
- ❖ Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний тоон мэдээллийн талаар тэмдэглэл хөтөлж, холбогдох байгууллагад мэдээлж байх
- ❖ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль тогтоомжийг зөрчсөн талаар илэрсэн зөрчил, дутагдал, эрх бүхий этгээдийн гаргасан шаардлага, дүгнэлтийн дагуу тодорхой арга хэмжээ авч, эргэж мэдэгдэх
- ❖ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн нөхцөлийг хангах арга хэмжээ, түүнд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн төсөв, төлөвлөгөө, хамтын гэрээнд тусгаж, зориулалтаар нь зарцуулах
- ❖ Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин, хурц хордлогын улмаас хөдөлмөрийн чадвараа алдсан ажилтанд хууль тогтоомжийн дагуу нөхөн төлбөр олгох
- ❖ Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид нь өөрийн ажиллагсдын аюулгүй, эрүүл ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх үүрэгтэй.
- ❖ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд, хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага. MNS4990:2015” стандартын дагуу үнэлэн, дагаж мөрдөх

Ажлын байрны гэрэлтүүлэг

Ажлын байрыг байгалийн гэрэл нэвтрэх боломжоор хангасан байх ба ажиллагсдын аюулгүй ажиллагаа болон эрүүл ахуйд нийцсэн нэмэлт гэрэлтүүлэг байрлуулах мөн тоног төхөөрөмжийн үйл ажиллагаанаас хамгаалах боломжтой нэмэлт гэрэлтүүлэг тусгайлан шаардагдах ажлын байруудад зохих шаардлагуудыг хангахуйц гэрэлтүүлэг тавина.

Үүнд:

- ❖ Гэрэлтүүлэг нь жигд тархсан байх
- ❖ Нүдэнд шууд тусахгүй, гялбалт үүсгэхгүй байх
- ❖ Сүүдэр үүсгэхгүй байх
- ❖ Ашиглахад хялбар байх
- ❖ Тэжээлийн шугамын хэлбэлзэл 4%-иас ихгүй байна.
- ❖ Засвар үйлчилгээг тогтмол хийж байх
- ❖ Тоос шороог арчиж цэвэрлэж байх

Зуухны ашиглалтын үеийн эрсдэл

Осол эрсдлийн үнэлгээ

Осол үүсэх шалтгаан

Уурын зуухны технологи ажиллагаанд осол, гаргах мэргэжлийн өвчлөлгүй жигд ажиллагааг хангаж, хөдөлмөр хамгааллын ажлын тодорхой үр дүн гарахуйц зохион байгуулалт, техник технологийн иж бүрэн арга хэмжээ авч байх ёстой. Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлийн өвчлөлтэй тэмцэх ажлын амжилт нь тэдгээрийн шалтгааныг задлан шинжлэх чанараас нилээд хамаарна.

Ослын шалтгаан

Уурын зуухны технологи ажиллагааны явцад үүсэх осол эрсдлийн шалтгааныг дараахи хэсгүүдэд хуваадаг.

- Техник-технологийн
- Зохион байгуулалтын
- Ариун цэвэр, эрүүл ахуйн
- Сэтгэцийн, физиологийн
- Байгаль цаг уурын
- Мэргэжил боловсрол, ажлын дадлага дутуу

Техник технологийн шалтгаанд:

- Уурын зуухны технологийн шат дамжлагууд, ашиглаж байгаа техник тоног төхөөрөмжийн чанаргүй ажиллагаа, ажлын саатал, өөрийн нь дутагдал
- Аюулыг зайлуулах буюу мэдээллэх хамгаалалтын төхөөрөмжгүй байх буюу гэмтэх;
- Найдвартай байх нөөц сэлбэг, техник тоног төхөөрөмжийн нөөц дутагдах, дахин үйлдвэрлэгдэхээ больсон, өнөөгийн шаардлага хангахаа больсон техник тоног төхөөрөмж хэрэглэх
- Капитал ба графикт үзлэг, ээлжит засвар-үйлчилгээ хангалтгүй, түүнд шаардагдах сэлбэг-материал дутагдах
- Ижил төстэй гэж үзсэнээс улбаалж шинээр ашиглаж эхэлж буй төхөөрөмжийн хувьд аюулгүй ажиллагааны журам танилцагдаагүй;
- Өдөр бүр ажил эхлэхэд хийх техникийн хяналт хийгээгүй техник тоног төхөөрөмж, машин, багаж хэрэгслэл ашиглах;
- Үйлдвэрлэгчээс гаргасан машин механизм, техник тоног төхөөрөмжийн эд анги, ажиллагаанд дураар өөрчлөлт хийх;
- Техник тоног төхөөрөмж, үйлдвэрийн хүчин чадлын дутагдалтай байдал;
- Зөвхөн ашгаар бүхнийг тооцож, капитал томоохон засвар үйлчилгээ, шинэтгэл-өргөтгөлийг хойшлуулах юмуу орхигдуулах;

Зохион байгуулалтын шалтгаанд:

- Уурын зуухны талбайд хөдөлмөрийн зохион байгуулалт хангалтгүй байх;

- Техникийн аюулгүй ажиллагааны дүрэм мөрдөлтөд тавих хяналт, зохион байгуулалт хангалтгүй байх;
- Машин механзм, техник тоног төхөөрөмжийн зохисгүй байршил;
- Машин техник, тоног төхөөрөмжийн засварын зохион байгуулалт хангалтгүй байх.
- Засвар үйлчилгээнд ашиглах багаж хэрэгслэлийн хангамжийн зохион байгуулалт хангалтгүй байх
- Ажиллагсдыг нэг бүрийн хамгаалах төрөл бүрийн хэрэгслэлээр тогтмол хангахгүй байх, ашиглалтад тавих хяналт сул;
- Ажлын болзошгүй гэмтэл осол, мэргэжлийн өвчинтэй тэмцэх суртал ухуулга, нийтийн боловсролын арга хэрэгслэлийг үр ашиг багатай ашиглах
- Ажиллагсдад эрүүл мэнд, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар сургалт семинар, зааварчилгаа чанаргүй өгөх;
- Үйлдвэрийн технологийн дамжлагууд болон тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслэлийг аюулгүй ашиглах заавар, журмыг мөрдөхгүй байх;
- Аюулгүйн техникийн ажиллагаанд суралцаагүйгээс мэргэжлийн чадвар хангалтгүй, сургалт дадлага орхигдсон байх;
- Байгалийн болзошгүй гамшиг, түүнд өртөж болзошгүй байгаль хамгаалах арга хэмжээний талаар мэдлэг олгоогүй
- Бүрэн бус техникээс болон тоноглолд цэвэрлэгээ үйлчилгээ дутуу хийсэн, эмх цэгцгүй замбараагүй байдлаас
- Аюулгүй ажиллах арга барилын нэгдсэн систем тогтоогүйгээс тус тус шалтгаалдаг

Ариун цэвэр, эрүүл ахуйн шинж чанартай шалтгаанд:

- Уурын зуухны ажлын талбай дахь чимээ шуугиан ба доргион их байх;
- Агаар орчин хорт хий, утаа тортог, тоосоор бохирдох;
- Ажиллагсдын ажлын цагийн үргэлжлэх хугацаанд хөдөлмөрийн хууль зөрчигдөж, эрүүл мэндэд нөлөөлөхүйц удаан хугацаанд тасралтгүй үргэлжлэн ажиллах
- Ахуйн хог хаягдал цэвэрлэх зайлуулах ажил удааширалтай
- Унд ахуйн стандарт шаарлага хангахгүй ус ашиглах
- Баталгаагүй хүнсээр хооллох;
- Эрүүл мэндийн үзлэг, авах арга хэмжээ орхигдох;
- Ойрын эм хэрэгслэл байхгүй
- Ажиллагсдаас аюулгүй орчинд ажиллах, эрүүл мэндээ хамгаалах талаар тавьсан санал хүсэлтийг үл ойшоох

Сэтгэц, физиологийн шалтгаанд:

- Эрүүл мэнд нь муудах (хараа, сонсгол, уушиг хоолойн үрэвсэл, элдэв харшил, г. м)
- Хамт олны сэтгэлгээний уур амьсгал өөрчлөгдөх;
- Согтууруулах ундаа хэрэглэх г. М

Осол гарахад нөлөөлөх хүчин зүйл

Уурын зуухны явцад үйл ажиллагааны шат дамжлага нэг бүр дэх аюултай ба хортой хүчин зүйлүүдийг тогтоох нь ослоос сэргийлэхэд чухал ач холбогдолтой. Үүнд:

- Хөдөлмөр хамгаалаллын арга хэмжээ, дүрмийг баримтлаагүйгээс үүсэх осол аваарь
- Даралттай шугам хоолойноос гарах хийн болон шингэний урсгал;
- Гэмтэлтэй тоног төхөөрөмжүүд (төрөл бүрийн шат)- ийн ашиглалт;
- Ажлын бүсийн бохирдсон агаар, тоосжилт;
- Дуу чимээ, доргион;
- Цахилгаан сүлжээний өндөр хүчдэл;
- Шөнийн цагт ажлын бүсийн хангалтгүй гэрэлтүүлэг
- Физик ачаалал ба сэтгэл санааны дарамт;

Дээрх нөхцөл байдлаас авч үзэхэд осол авааргүй ажиллахад нэг талаас ажиллагсад хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны дүрмийг чанд сахих шаардлага тавигдаж байна.

Мөн шинжлэх ухаан технологийн дэвшлийг олборлолт үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх шинэчлэлтээс гадна байгууллагын зүгээс хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангуулах, ажиллагсад сургалт, зааварчилгаа өгөх болон дотоодын хяналт тавьж ажиллах нь чухал юм.

Гэнэтийн осол

Гэнэтийн осолд урьдчилан тооцоолоход нэн бэрх байгалийн гамшигт үзэгдлүүдийг хамруулан үзэх бөгөөд үүнд усны үер, хүчтэй газар хөдлөл, аянга цахилгаан зэргийг авч үзэж болох юм.

Гэнэтийн иймэрхүү осол болох тохиодолд төслийн хүрээнд байгаль орчныг бохирдуулах зэрэг хохирол бараг учруулахгүй байна.

Аянга цахилгааны үүдэлтэй гал түймрийн аюулаас харин хохирол багатай гарч, орчноо бохирдуулахгүй байж болох талтай.

Дээрхи гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэхийн тулд дараахь арга хэмжээг авсан байх шаардлагатай. Үүнд:

- Байгалийн гэнэтийн осол тохиолдсон үед юуны өмнө хүний амь насыг хамгаалах үүднээс хамгаалалтын дүрмийг нарийн чанд мөрдөх
- Удирдлагын зүгээс тохиолдож болзошгүй байгалийн гэнэтийн ослын үед ажилчид тусгай зохион байгуулалтанд орон хэн хэрхэн яаж ажиллах талаар урьдаас тусгайлан заавар зөвлөгөө өгсөн, мөрдөх журам дүрмийг баталсан байх
- Гал унтраагч хор /тэрчлэн механикжсан буюу автомат/ зэрэг гал түймрийн үед хэрэглэх гал унтраах тоног төхөөрөмжийг цаг ямагт бэлэн байлгах зэрэг арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэх ёстой. Ялангуяа тэсрэх бодисын дэргэдэх галын усны нөөц болон үйлдвэрийн галын нөөцүүдийг бусад зориулалтаар ашиглахыг чанд хориглоно.

Аюулгүй ажиллагааны үндсэн шаардлагууд

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Төсөл хэрэгжүүлэх явцад хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг бүрэн хангаж Монгол Улсын “Хөдөлмөрийн тухай хууль”, “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр”, “Аж ахуйн нэгж байгууллагад хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн ажлыг зохион байгуулах дүрэм”-ийн заалтуудыг мөрдлөг болгон ажиллах юм. Төслийн явцад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөрийн нөхцөлийн дараахь шаардлагуудыг сахивал зохино.

Хөдөлмөрийн нөхцөл:

Хөдөлмөрийн нөхцлийн тодорхойлолт: MNS 5080:2001 тоот стандартаар хөдөлмөрийн нөхцөлийг тодорхойлохдоо Хөдөлмөрлөх явцдаа ажилчны хөдөлмөрлөх чадвар, эрүүл мэндэд нөлөөлөх ажлын байрны орчны болон хөдөлмөрийн үйл ажиллагааны хүчин зүйлийн нийлбэрийг хөдөлмөрийн нөөц гэнэ.

Хөдөлмөрийн нөхцөлийг хэвийн болон хэвийн бус нөхцөл гэж ангилна.

1. Хэвийн нөхцөл - Үйлдвэрлэлийн ажлын байрны орчны болон хөдөлмөрийн үйл ажиллагааны хүчин зүйлс нь ажилтны эрүүл мэндэд нөлөөлөхгүйгээр тэдгээрийн хэмжээ нь эрүүл ахуйн зөвшөөрөх хэмжээнээс нь хэтрэх нөхцөлийг хэвийн нөхцөл гэнэ.
2. Хэвийн бус нөхцөл-Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. эрүүл ахуйн шаардлагын хүрээнд сөрөг нөлөөллийг нь арилгах боломжгүй, хөдөлмөр стандартад нийцээгүй ажлын байрны нөхцөлийг хэвийн бус нөхцөл гэнэ.

Хөдөлмөрийн аятай нөхцлөөр хангах:

Байгууллага нь ажилтныг хөдөлмөрийн аятай нөхцөл бүхий ажлын байраар хангах бөгөөд үйлдвэрлэлийн явцад бий болсон хими, физик, биологийн хүчин зүйл нь ажлын байрны хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх нөхцлийг бүрдүүлнэ. Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлд ажилладаг ажилтанд хамгаалах хэрэгсэл, ажлын тусгай хувцас, хор саармагжуулах бодис, хоол, хүнсний бүтээгдэхүүн зэргийг олгоно. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлага хангах арга хэмжээнд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн төлөвлөгөө, хамтын гэрээнд тусгаж зарцуулна.

Цаг уурын тохиромжгүй нөхцөлд ажиллахад тавих шаардлага:

Байгууллага нь хэт халуун буюу хүйтэн, салхитай, хур тунадастай зэрэг цаг уурын нэн тохиромжгүй нөхцөлд задгай газар халаалтгүй байранд ажиллаж байгаа ажилтанд хөдөлмөрийн стандартын дагуу түр завсарлагын үед амрах, дулаацах, хоргодох зориулалт бүхий ахуйн байр байгуулж, тоноглож тохижуулна. Амь нас, эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд ажлаа зогсооно.

Ажилтан хөдөлмөрлөх үүргээ биелүүлэх явцад үйлдвэрлэлийн аюулгүй ажиллагааны журам зөрчигдсөн тухай бүр болон амь бие, эрүүл мэндэд нь сөрөг, аюултай нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд ажлаа зогсоож. энэ тухай ажил олгогчид мэдэгдэнэ. Үйл ажиллагааг бүрэн эсвэл хэсэгчлэн түр хугацаагаар зогсоох буюу хааж болно.

Ажлын тусгай хувцас. хамгаалах хэрэгсэлд тавих шаардлага:

MNS 4931:2000 стандартаар хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэлд тавих шаардлага, ангиллыг баталсан байдаг.

1. Ерөнхий шаардлага

- 1.1. Хамгаалах хэрэгсэл бүр баталсан норматив-техникийн баримт бичигтэй байна.
- 1.2. Баталсан норматив-техникийн баримт бичиггүй хамгаалах хэрэгслийг хоргилоно.
- 1.3. Хамгаалах хэрэгслийг тухайн ажил, технологийн процессийн аюултай ба хортой хүчин зүйлийг харгалзан үзсэний үндсэн дээр сонгоно.
- 1.4. Барилга төлөвлөлтийн арга хэмжээ, тоног төхөөрөмжийн хийц, үйлдвэрлэлийн үйл явцын зохион байгуулах болон нийтийн хамгаалах хэрэгслээр аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлага хангагдахгүй байгаа тохиолдолд тусгай хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэнэ.
- 1.5. Хамгаалах хэрэгсэл нь хөдөлмөрийн үйл ажиллагааны явцад хүний бие махбодид нөлөөлөх орчны нөлөөллийг тохиромжтой болгож, хөдөлмөрийн хэвийн нөхцөлөөр хангагдсан байх шаардлагатай.
- 1.6. Хамгаалах хэрэгсэл нь техникийн гоо зүйн болон эргономикийн шаардлагатай тохирч байна.
- 1.7. Хамгаалах хэрэгсэл нь хамгаалах чавдар сайтай, хэрэглэхэд тохиромжтой байна.
- 1.8. Тусгай хамгаалалт ашиглалт, эрүүл ахуйн, физиологи, хамгаалалтын үнэлгээг үнэлсэн үзүүлэлт, ашиглалтын заавартай байна.
- 1.9. Хамгаалах хэрэгсэл нь үйлдвэрлэлийн орчинд хортой ба аюултай хүчин зүйлийг үүсгэдэггүй байна.
- 1.10. Тусгай хамгаалалтын хэрэгслийг зориулалт, эдэлгээний хугацаа, ашиглах болон хадгалах зааврын дагуу хэрэглэнэ.
- 1.11. Оруулж ирж байгаа шинэ хамгаалах хэрэгслийг мэргэжлийн байгууллагаар шалгуулж зөвшөөрөл авсан байна.
- 1.12. Хамгаалах хэрэгслийн ерөнхий шаардлагын биелэлтэнд ажил олгогч хяналт тавьж байх үүрэгтэй.

Хамгаалах хэрэгслийг хэрэглэж байгаа байдлаар нь: Нийтийн, тусгай хамгаалах хэрэгсэл гэж 2 ангилна.

- Нийтийн хамгаалах хэрэгсэл-ажлын байр, талбайг бүхэлд нь үйлдвэрлэлийн тохиромжгүй хүчин зүйлсээс хамгаалах зориулалтаар хэрэглэж байгаа техник технологийн хэрэгслийг хэлнэ.
- Тусгай хамгаалах хэрэгсэл-хувь хүн, тодорхой эрхтэн системийг үйлдвэрлэлийн тохиромжгүй хүчин зүйлүүдээс хамгаалах зориулалтаар хэрэглэж байгаа тухайн хувцас, хэрэгслийг хэлнэ. Тусгай хамгаалах хэрэгслийг эрхтэн системийг хамгаалах байдлаар нь хамгаалах хэрэгсэл, ажлын тусгай хувцас гэж 2 ангилдаг.

Хамгаалах хэрэгсэлд толгой, нүүр, нүд, амьсгалын эрхтэн, сонсголын эрхтэн, арьс салс, өндөрөөс унахаас, эрхтэн тус бүрийг тусгаарлан хамгаалах хэрэгсэл ордог. Ажлын тусгай хувцас хэрэгсэлд ажлын тусгай хувцас, гар хамгаалагч хэрэгсэл, тусгаарлагч костюм зэрэг орно. Байгууллага нь ажилтныг түүний хөдөлмөрийн нөхцөл, ажил, үүргийн онцлогт тохируулан аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлагад нийцсэн ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслээр хангана. Ажил олгогч нь ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийг цэвэрлүүлэх, ариутгах, засварлуулах үүрэгтэй.

ХАВСРАЛТ-5

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Улсын дугаар: **3862УБН**
Загвар: **Sinotruk ZZ3256**
Үйлдвэрлэсэн он: **2008**

Залгах

COVID-19 зөвшөөрөл

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзлэгт орсон огноо:	2021/07/07
Үзлэгт дахин орох огноо:	2022/07/07
Тэнцсэн эсэх:	Тийм

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Улсын дугаар: **0939УН6**
Загвар: **Sinotruk ZZ3257**
Үйлдвэрлэсэн он: **2021**

Залгах

COVID-19 зөвшөөрөл

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзлэгт орсон огноо:	2021/06/28
Үзлэгт дахин орох огноо:	2023/01/01
Тэнцсэн эсэх:	Тийм

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Тээврийн хэрэгсэл

Улсын дугаар: 8752УР
Загвар: VOLVO EW145B
Үйлдвэрлэсэн он: 2010

Залгах

COVID-19 зөвшөөрөл

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзлэгт орсон огноо: 2021/10/01

Үзлэгт дахин орох огноо: 2022/10/01

Тэнцсэн эсэх: Тийм

Тээврийн хэрэгсэл

Улсын дугаар: 1776УР
Загвар: Hyundai Robex-55-V
Үйлдвэрлэсэн он: 2011

Залгах

COVID-19 зөвшөөрөл

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзлэгт орсон огноо: 2022/04/07

Үзлэгт дахин орох огноо: 2023/04/07

Тэнцсэн эсэх: Тийм

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Улсын дугаар: **1724УБ**
Залвар: **XCMG XS182J**
Үйлдвэрлэсэн он: **2012**

[Залгах](#)

[COVID-19 зөвлөвөрөл](#)

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзлэгт орсон огноо:	2022/06/20
Үзлэгт дахин орох огноо:	2023/06/20
Тэнцсэн эсэх:	Тийм

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хавсралт-6. Бусад мэдээллүүд

БОАЖ-ын Сайд Б.Бат-Эрдэнэ “Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд хэрэгжиж буй Хэнтий аймгийн Дадал суманд байгуулагдаж буй хогийн цэгийг дарж булшлах, шинэ хогийн цэгийг бий болгох ажилтай холбогдох албаны хүмүүсийн хамт газар дээр нь ажиллав.

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

2023 оны 9-р сарын 19-нд АХБ-ны төлөөлөл төслийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй Хатуу хог хаягдлын ландфилл байгууламжийн бүтээн байгуулалтын ажлын явцтай газар дээр нь танилцлаа.

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сум 2023.06.17

Ландфиллын үүрний суурийн нягтыг шалгах ажил хийгдэж байна.

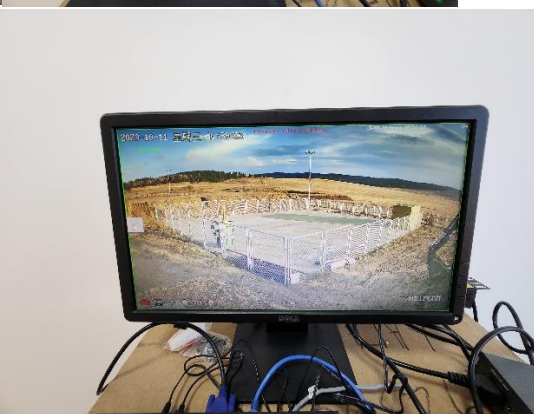

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

ХАВСРАЛТ-7

Бүртгэлийн байр, цахилгаан гэрэлтүүлэг, 2-р үүрийн мембран дэвсэх ажлыг зохион байгуулсан бөгөөд энэ Хөдөлмөр Аюулгүй Ажиллагааны журмыг баримтлан осол, зөрчилгүй ажилласан.

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын
хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Геомембран давхрага дэвсэх ажил

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

ХАВСРАЛТ-8

Хуучин хогийн цэгийн нөхөн сэргээсэн зураг

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

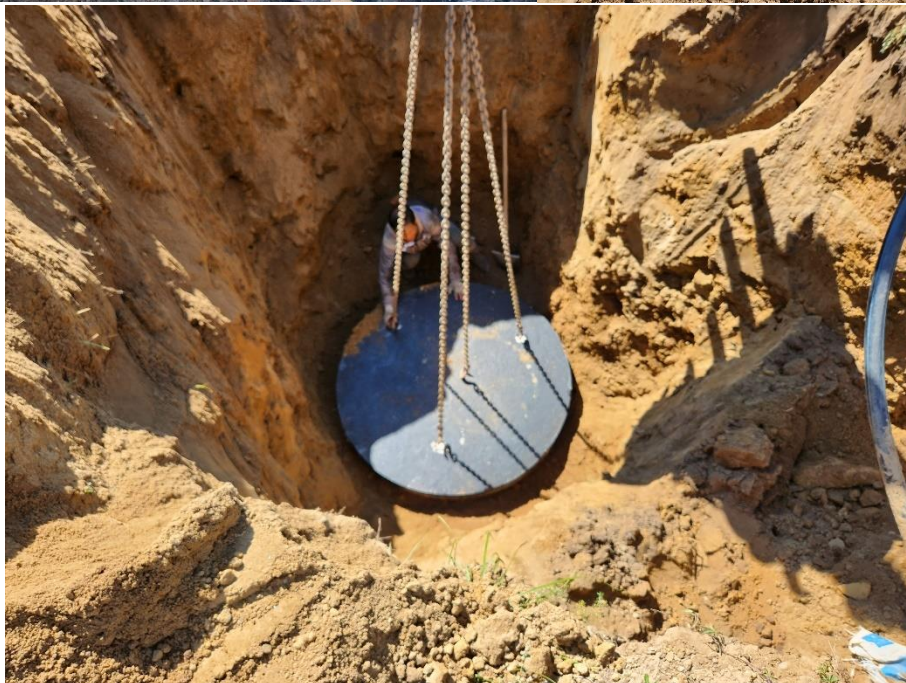

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт "Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

БАЙГАЛЬ
ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫГ
ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГА
Ц.ЧОГСОМЖАВ ТАНАА

МОН (3787/3788):
“ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫГ
ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ”

21123 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 4-р хороо
Жуулчны гудамж 4/4, “Макс цамхаг”, 6-давхар, 600 тоот,
Утас: (976) 77771501

2023.11.03 № 25/179

танай _____ -ны № _____ -т

Урьдчилсан үзлэг хийх тухай

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны харьяа Азийн хөгжлийн банкны зээлийн санхүүжилтээр хэрэгжиж буй “Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд байгуулагдаж байгаа Хөвсгөл аймгийн Хатгал тосгоны хатуу хог хаягдлын байгууламж, бохир ус цэвэрлэх байгууламж, Хэнтий аймгийн Дадал сумын хатуу хог хаягдлын байгууламжийн барилга угсралтын ажил дуусаж, ашиглалтад оруулах улсын комисс ажиллуулах бэлтгэл ажил хийгдэж байна.

Дээрх ажилтай холбогдуулан төслийн захиалагчийн зүгээс бүтээн байгуулалтуудад урьдчилсан үзлэг хийх үүрэг бүхий ажлын хэсэг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 10 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/356 дугаар тушаалаар байгуулагдаад байна.

Тус ажлын хэсэг нь Хэнтий аймгийн Дадал суманд 2023 оны 11 дүгээр сарын 09-ний өдөр ажиллах болсныг үүгээр мэдэгдэж байна.

Иймд аймгийн зүгээс ажлын хэсэгт орсон холбогдох хүмүүсийг тухайн өдөр ажиллуулж өгөхийг хүсье.

Ажлын хэсгийн тушаал болон ажлын хөтөлбөрийг хавсаргав.

Хавсралт 2. хуудастай.

Хувийг: Хэнтий аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар, Дадал сумын Засаг даргын тамгын газар, “Билгүүн-Од Констракшн” ХХК-д

ТӨСЛИЙН ЗОХИЦУУЛАГЧ

П.ТҮВШИНЖАРГАЛ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ
ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2023 оны 10 сарын 18 өдөр

Дугаар А/356

Улаанбаатар хот

Ажлын хэсэг байгуулах тухай

Монгол Улсын Яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6.13 дахь заалт, 9.8 дахь заалт, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, Азийн хөгжлийн банк хороонд байгуулсан Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл" хэрэгжүүлэх гэрээ (МОН3787/3788)-г тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1.Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн Гуравдугаар бүрэлдэхүүн хэсгийн хүрээнд баригдсан Хөвсгөл аймгийн Хатгал тосгоны Хатуу хог хаягдлын байгууламж, Бохир ус цэвэрлэх байгууламж, Хэнтий аймгийн Дадал сумын хатуу хог хаягдлын байгууламжийн барилга угсралтын ажил дууссантай холбогдуулан, урьдчилсан үзлэг хийж, шаардлагатай зөвлөмж гаргах үүрэг бүхий Хөвсгөл аймагт ажиллах ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг нэгдүгээр хавсралтаар, Хэнтий аймагт ажиллах ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2.Барилга, байгууламжийн техникийн баримт бичгийн иж бүрдлийг хянаж, барилга угсралтын болон ил далд ажлын гүйцэтгэлийг шалгаж, зөрчил дутагдлыг арилгуулан "Барилга байгууламж ашиглалтад оруулах улсын комисс" ажиллах бэлтгэл хангуулахыг ажлыг хэсгийн ахлагч (Баттөр)-д даалгасугай.

ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

С.ЦОГТГЭРЭЛ

152382303

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны
Төрийн нарийн бичгийн даргын
2023 оны 10 дугаар сарын 14 өдрийн
АССБ дугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралт

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ДАДАЛ СУМЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН
БАЙГУУЛАМЖИЙН БАРИЛГА УГСРАЛТЫН АЖИЛД УРЬДЧИЛСАН ҮЗЛЭХ ХИЙХ АЖЛЫН
ХЭСГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН

Ажлын ахлагч:	П.Баттөр	(Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулалтын газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч)
	Э.Сайнзаяа	(Аялал жуулчлалын бодлого зохицуулалтын газрын мэргэжилтэн)
	М.Хишигбаяр	(Хэнтий аймгийн газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын Барилга хот байгуулалтын хэлтсийн дарга (зөвшилцсөнөөр))
	Г.Лхагвахатан	(Хэнтий аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга (зөвшилцсөнөөр))
	П.Доржжовд	(Хэнтий аймгийн Цахилгаа түгээх сүлжээ салбарын Баян-Адрага сумын хэсгийн дарга (зөвшилцсөнөөр))
	А.Төмөрбаатар	(Хэнтий аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хяналтын Улсын байцаагч (зөвшилцсөнөөр))
	Б.Мягмарсүрэн	(Эрүүл мэндийн газрын Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын улсын байцаагч (зөвшилцсөнөөр))
	Ө.Ганзориг	(Хэнтий аймгийн Онцгой байдлын газрын Гал түймрийн Улсын хяналтын ахлах байцаагч (зөвшилцсөнөөр))
	Н.Оюунмандал	(Хэнтий аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Бодлогын хэрэгжилт, хяналт шинжилгээ үнэлгээ, хүний нөөц, дотоод асуудал хариуцсан мэргэжилтэн (зөвшилцсөнөөр))
	П.Түвшинжаргал	(Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн зохицуулагч)
	Т.Батаа	(Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн барилгын инженер)
	С.Аригуун	(Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн хог хаягдлын менежментийн зөвлөх)
	Б.Дэлгэрбаяр	(“Эн эй пи групп” ХХК-ийн хог хаягдлын зөвлөх (зөвшилцсөнөөр))

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

	Х.Дэлгэржаргал	("Эн эй пи групп" ХХК-ийн төслийн менежер (зөвшилцсөнөөр))
	Б.Тэргэл	("Эн эй пи групп" ХХК-ийн архитектор (зөвшилцсөнөөр))
	Д.Төгөлдөр	("Эн эй пи групп" ХХК-ийн барилга бүтээцийн инженер (зөвшилцсөнөөр))
	Б.Батдэлгэр	("Эн эй пи групп" ХХК-ийн цахилгааны инженер (зөвшилцсөнөөр))
	Г.Бадамсэрээжид	("Эн эй пи групп" ХХК-ийн архитектор (зөвшилцсөнөөр))
Нарийн дарга	бичгийн Э.Элбэг-Эрдэнэ	(Хэнтий аймгийн газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын мэргэжилтэн (зөвшилцсөнөөр))

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

УРЬДЧИЛСАН ҮЗЛЭГ ХИЙХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН ХӨТӨЛБӨР

БАЙГАЛЬ
ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

АЗИЙН
ХӨГЖЛИЙН
БАНК

ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫГ
ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

“ТОГТВОРТОЙ АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ”-ИЙН ХҮРЭЭНД ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ДАДАЛ СУМЫН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН БАЙГУУЛАМЖИД УРЬДЧИЛСАН ҮЗЛЭГ ХИЙХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН ХӨТӨЛБӨР

Огноо: 2023.11.09-ны Пүрэв гараг

Хугацаа: 09:00-15:30

Байршил: Хэнтий аймгийн Дадал сум

Зорилго:

- “Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд байгуулсан Хатуу хог хаягдлын ландфилл байгууламж дээр урьдчилсан үзлэг хийж, санал зөвлөмж өгөх

Оролцогчид: Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн, ТХН-ийн төлөөлөл, АЗ багц гэрээт ажлыг гүйцэтгэгч байгууллага, ашиглагч байгууллагын төлөөлөл

Хөтөлбөр:

Хугацаа	Үйл ажиллагаа	Оролцогчид
09:00-09:30	Ажлын хэсгийн гишүүдэд хөтөлбөр болон төслийн товч танилцуулга хийх	С.Аригуун Төслийн хог хаягдлын менежментийн зөвлөх /Дадал сумын ЗДТГ-ын хурлын зааланд/
09:30-10:00	Дадал суманд байгуулагдсан хатуу хог хаягдлын байгууламжийн БУА-ын товч танилцуулга хийх	“Билгүүн-Од” ХХК
10:30-12:00	Хатуу хог хаягдлын ландфилл байгууламжид үзлэг хийх	Ажлын хэсэг, “Билгүүн-Од” ХХК, “Дадал тохижилт” ОНӨААТҮГ
12:30-13:00	Ажлын хэсгийн гишүүдээс гүйцэтгэгчид өгөх үүрэг, санал, зөвлөмжийг танилцуулах	Ажлын хэсэг /Хатуу хог хаягдлын байгууламжийн бүртгэлийн байр /
13:30-14:30	Өдрийн хоол	

Оролцогчдын жагсаалт:

БОАЖЯ-ны ТНБД-ын тушаалаар байгуулагдсан Ажлын хэсэг		
№	Овог нэр	Албан тушаал
1	Э.Элбэг-Эрдэнэ	Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга, Хэнтий аймгийн Газрын харилаа, барилга, хот байгуулалтын газрын мэргэжилтэн
2	М.Хишигбаяр	Хэнтий аймгийн Газрын харилаа, барилга, хот байгуулалтын газрын Барилга хот байгуулалтын хэлтсийн дарга
3	Г.Лхагвахатан	Хэнтий аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын дарга
4	П.Доржжовд	Хэнтий аймгийн Цахилгаа түгээх сүлжээ салбарын Баян-Адрага сумын хэсгийн дарга

Хэнтий аймгийн Дадал сумын нутагт “Билгүүн-Од констракшн” ХХК-ний гүйцэтгэгчээр ажиллаж буй Дадал сумын хог хаягдлын байгууламж төслийн БОМТ-ны 2023 оны биелэлтийн тайлан

5	А.Төмөрбаатар	Хэнтий аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хяналтын улсын байцаагч
6	Б.Мягмарсүрэн	Хэнтий аймгийн Эрүүл мэндийн газрын эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын улсын байцаагч
7	Ө.Ганзориг	Хэнтий аймгийн Онцгой байдлын газрын Гал түймрийн хяналтын улсын ахлах байцаагч
8	Н.Оюунмадал	Хэнтий аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтэн
9	П.Түвшинжаргал	Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн зохицуулагч
10	Т.Батаа	Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн барилгын инженер
11	С.Аригуун	Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төслийн хог хаягдлын менежментийн зөвлөх
12	Б.Дэлгэрбаяр	"Эн эй пи групп" ХХК-ийн хог хаягдлын зөвлөх
13	Х.Дэлгэржаргал	"Эн эй пи групп" ХХК-ийн төслийн менежер
14	Б.Тэргэл	"Эн эй пи групп" ХХК-ийн архитектор
15	Д.Төгөлдөр	"Эн эй пи групп" ХХК-ийн барилга бүтээцийн инженер
16	Б.Батдэлгэр	"Эн эй пи групп" ХХК-ийн цахилгааны инженер
17	Г.Бадамсэрээжид	"Эн эй пи групп" ХХК-ийн архитектор
АЗ багц гэрээт ажлын гүйцэтгэгч		
18	З.Хишигбаяр	"Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ын ерөнхий захирал
19	н.Эрдэнэбат	"Билгүүн-Од констракшн" ХХК-ын төслийн менежер
Ашиглагч байгууллага		
20	н.Туяацэцэг	"Дадал тохижилт" ОНААТҮГ-ын захирал

ТОВЧИЛСОН ҮГ:

АЗ- Хатгал тосгон, Ханх, Дадал сумдын хатуу хог хаягдлын байгууламжийн барилга угсралт

СУУРИН НҮХ УХСАН АКТ

Хавсралт №5 М - 2

СУУРИЙН НҮХ УХСАН АКТ

№ 2.

2022 он 10 сар 10 өдөр

Даргуйн аймаг, хотын Цогцол -нд барьж байгаа
(дүүрэг, сум, бригад)

Хоргуулин Сайрмал барилгын 1 блокын суурийн нүхийг ажлын зургийн 65-01.эр хуудсанд заагдсаны дагуу ухсан эсэхийг зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч Х.Шалтар Фургал захиалагчийн төлөөлөгч Э.Элбэн - Эрдэнэ, барилгын инженер Ш.Лавласурэн даамал Г.Замбагзор бид газар дээр нь шалгахад:

1. Барилгын суурийн механикээр 0.5м цутгай (барилгын ямар хэсгийн зорь, суурийн нүхий ямар аргаар урсаж 0.5м цутгай эхлэлийг 1срээр урсаж хэзээ, кичнээн гүнтэй ухсаныг бичнэ)
2. Ухагдсан газрын хөрсний байдал, түүний үелэл хэдий хэмжээгээр, байв. 0.5м цутгай шаврангер дээр байсан суурь суулгах тэмдэгт дээр хөрсний ямар үе байсан эгээ нь хөрсний төлөм ооюу шийдмэлтэй тусарсан шинжилгээний дүгнэлттэй тохирсон эсэх, хөрсний ус хаана суурийн урсагдах ус шертэй дайралдсаныг бичнэ)
3. (хөрсийг ухсаны дараа инженер геологич үзэж дүгнэлт өгсөн эсэх, Тогцол 2022 он 10-р сарын 08-ноос газрыг хэдэн оны хэдэн сараас эхлэн ухаж хэзээ дуусгасан, шуудуу зорийн ханх 10-р сарын 07 хооронд урсаж нүхийг хөрсний гадаргуугийн уснаас яаж хамгаалсныг тодорхой бичнэ)
4. (суурь суух буурь хөрсний даац хэдэн кг/см² байсныг бичнэ)
5. Суурийн нүхэнд ус, цас, мөсийг яаж цэвэрлэсэн, хэзээ суурийн цоог, бетон цутгалт эхэлж болохыг бичнэ. Суурийн нүхэнд суурийн цоог, бетон цутгалт эхэлж болохыг бичнэ.
6. Суурийн нүхэнд ямар тэнхлэгийн хаана нь шатлалт гарган ухсаныг тэмдэглэнэ)
7. Урсагдах суурийн ажлын байр байв. (ухаж дууссан ухмал шуудуунд суурийг хийж болох эсэх Урмал шуудууны байр байдлыг дүгнэж бичнэ)

Зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч

Х.Шалтар Фургал

Захиалагчийн төлөөлөгч

Э.Элбэн - Эрдэнэ

Барилгын инженер

Ш.Лавласурэн

Даамал

Г.Замбагзор

Хавсралт №3 М – 13
/шинэчлэгдэнэ/

ЦУТГАМАЛ ТӨМӨР БЕТОН БҮТЭЭЦИЙГ
АРМАТУРЛАСАН АКТ

№ 3

2023 он 10 сар 11 өдөр

Ховд аймаг, хотын Ховд -нд баригдаж байгаа
(дүүрэг, сум, бригад)
Ховд барилгын Ховд 1-р Төвөгшөөлийн
А.Б.В. Төвөгшөөлийн Ойгоор БС-1(3ч)
(хаана хийгдэж байгаа цутгамал төмөр бетон
Ховд Төвөгшөөлийн А.Б.В. Төвөгшөөлийн БС-2 Төмөр бетон
ямар хийц болох)
хэв, арматурын байрлалыг захиалагчийн төлөөлөгч З.Эдэг-Эрдэнэ,
зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч Х.Элвэр дорно, барилгын инженер В.Масовасуран
даамал Г.Замбаазар бид шалгахад:

1. Ховд 18м зургаан тал Фанер, Брус, Ховд
(хийцийн хэвэнд ямар материал хэрэглэсэн хэвийг хийсэн байдал,

Тус зургийг оролгон, Ховд нь мөнө тал тал
(түүний чанарыг бичнэ)

2. Зурал ББ 90см БС-12-н арматур улаарсан
(арматурыг хэвэнд байрлуулахдаа хамгаалалтын үеийг яаж гаргасан)

Хамгаалалтын үе 30см арматур улаарсан улаасар
арматурт ямар боолт, гагнаж хийсэн ажлын арматур ба хомуцыг
Босоо сан $a = 100 \cdot a = 100$

байрлуулсан байдал, алхмын зай хэмжээ зэргийг тодорхой бичнэ)

3. Ховд 18м зургаан тал Сан "Шина"
(арматур нь ямар чанартай болсныг хийц, хэсэглэл

тус бүрд бичнэ)

4. Ховд 18м зургаан тал Сан "Шина"
(арматурын байрлал, огтлолыг зургаас өөрчилсөн эсэх,

ямар өөрчлөлтийг хэн зөвшөөрснийг бичнэ)

Зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч

Х.Элвэр дорно

Захиалагчийн төлөөлөгч

З.Эдэг-Эрдэнэ

Барилгын инженер

В.Масовасуран

Даамал

Г.Замбаазар

Хавсралт №3 М – 9
/шинэчлэгдэнэ/

МОДОН ХУЧИЛТ ХИЙСЭН АКТ

№ 04

2023 он 10 сар 20 өдөр
Дадал сум аймаг, хотын Хатгал -нд баригдаж байгаа
(дүүрэг, сум, бригад)

Зоригийн Баир барилгын 1-р
(адар бусад давхар дунд)

модон хучилтыг 93П-11/21 институтийн шифртэй ажлын зургийн
ХТ-9 хуудсанд заагдсаны дагуу техникийн нөхцөлөөр хийгдсэн эсэхийг
захиалагчийн төлөөлөгч Д.Дорно-Ордын зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч
А.Валерий Корсан барилгын инженер Т.В. Мавласурэн барилга хариуцан
бариулагч даамал Т.Замбаажар бид шалгахад:

1. 1-р хучилтанд 1-1 огтлолтой
(адар, давхар дундын аль нь)
40% % чийглэгтэй модон дам нурууг 0.9м зайтайгаар тавьж
бэхэлсэн байв.
(бэхэлсэн байдлыг бичнэ)

2. Модон 1-р дам нурууны үзүүрийг хананд 0.15 см суулгаж, ус чийгнээс
Зууцув дэвсгэлээр хамгаалжээ.
(яаж)

3. хучилтын дам нуруунд 1-1 огтлолтой (чих) дүнзэнцрийг
100 см-ийн хадаасаар 30 см тутамд хаджээ.

4. (хучилтанд хийсэн зулавч бамбайг

ямар хэмжээний модоор яаж хийсэнг бичнэ)
5. 1ам нурууны дундаар 0.15м зууцув 15см
(дам нуруу нь хананд хэдэн см суусан
сууцув дэвсгэлээр хамгаалах ямар арга хэмжээ авгагдсанг тодорхой бичнэ)
түүний огтлол, урт бусад хэмжээний хүлцэл нь ямар байсныг бичнэ)

6. Зууцув дэвсгэлээр хамгаалах ямар арга хэмжээ авгагдсанг тодорхой бичнэ)
Зууцув дэвсгэлээр хамгаалах ямар арга хэмжээ авгагдсанг тодорхой бичнэ)
дэвсгэл дүлгэлийн Карантин-2 20.0м дэвсгэл дэвсгэл.
(хучилтанд уур тусгаарлалт ба дулааныг ямар хэмжээтэй яаж хийсныг бичнэ)

7. Уур дулаарсан байсан Карантин-2-ээр хийв
(хучилтанд ялзралтаас хамгаалах ямар арга хэмжээ авгагдсанг тодорхой бичнэ)

8. Модон хучилтыг Карантин чанартай болсон гэж үзэв.

Зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч	А. Валерий Корсан /
Захиалагчийн төлөөлөгч	Д. Дорно-Ордын /
Барилгын инженер	Т. В. Мавласурэн /
Даамал	Т. Замбаажар /

Хавсралт №3 М – 10 /а/
/шинэчлэгдэнэ/

ТӨМӨР ДЭЭВЭР ХИЙСЭН АКТ

№ 5.

2022 он 10 сар 21 өдөр

Хөвсгөл аймаг, хотын Увсгал -нд баригдаж байгаа
(дүүрэг, сум, бригад)

Доргоцой Баирма барилгын төмөр дээврийг ажлын зургийн 2 -р

хуудсанд заагдсаны дагуу хийгдсэн эсэхийг захиалагчийн төлөөлөгч Д.Эдэр-Эрдэнэ

барилгын даамал Т.Замбаазор инженер О.Лосилва бид шалгахад:

1.Төмрийн дээврийг 5x1м хэмжээ бүхий 0.6мм
(төрөл марк)

гөлмөн төмрөөр Төмрийн Бугавтай
(төмрийг зөрвөлтээс яаж хамгаалсан)

2. _____

3.Дээврийн ерөнхий налуу нь 45° градустай Азрын урсгал
(дээврийн усны хаялыг яаж
Доргоцой Бугавтай гүйцэтгэв.
гаргасан, хэдэн цорго, яндан хийж яаж тогтоосныг бичнэ)

4.Төмөр дээврийг Сайн чанартай болсонд тооцов.

Захиалагчийн төлөөлөгч

Д.Эдэр-Эрдэнэ

Барилгын инженер

О.Лосилва

Даамал

Т.Замбаазор

Хавсралт №5 М - 2

СУУРИЙН НҮХ УХСАН АКТ

№ 6.

2022 он 10 сар 02 өдөр

Хангайн аймаг, хотын Увсгай (дүүрэг, сум, бригад) -нд барьж байгаа

Хог хаягдлын барилгын барилгын Хог хаягдлын Талбайн суурийн нүхийг ажлын зургийн 1-р хуудсанд заагдсаны дагуу ухсан эсэхийг зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч Д.Валерьевич захиалагчийн төлөөлөгч Э.Эдэн-Оргон, барилгын инженер В.Халвагсай даамал Т.Замбаагарт бид газар дээр нь шалгахад:

1. Хог хаягдлын Алхам Талбайн суурин (барилгын ямар хэсгийн зоорь, суурийн нүхийг ямар аргаар Нрсний хог хаягдлын 10-р сарын 02 өдөр 0.3м хэзээ, хичнээн гүнтэй ухсаныг бичнэ)
2. Гүйцэтгэн шавартай шилэн хөрснийг ухагдсан газрын хөрсний байдал, түүний үелэл хэдий хэвжээгээр 0.3м шавартай шилэн үе дайран суурь суулгах тэмдэгт дээр хөрсний ямар үе байсан энэ нь хөрсний Талбай шинжилгээний дүгнэлттэй тохирсон эсэх, хөрсний үе хаана Шавартай үе барилгын даамал дайралдсаныг бичнэ)
3. (хөрсийг ухсаны дараа инженер геологич үзэж дүгнэлт өгсөн эсэх, хог хаягдлын 10-р сарын 02 өдөр 10 метрээс Дайралдсан газрыг хэдэн оны хэдэн сараас эхлэн ухаж хэзээ дуусгасан, шуудуу зоорийн Талбайн нүхийг хөрсний гадаргуугийн уснаас яаж хамгаалсныг тодорхой бичнэ)
4. (суурь суух буурь хөрсний даац хэдэн кг/см² байсныг бичнэ)
5. Суурин шавартай гас шавартай (суурийн нүхэнд ус, цас, мөсийг яаж цэвэрлэсэн, хэзээ Тогтаа Талбайн шилэн гүйцэтгэн даамал суурийн өрөг, бетон цутгалт эхэлж болохыг бичнэ)
6. Суурийн Нрсний шавартай шавартай (суурийн нүхэнд ямар тухлагчийн хаана нь шатлалт гарган ухсаныг тэмдэглэнэ)
7. Талбайн шавартай даамал (ухаж дууссан ухмал шуудуунд суурийг хийж болох эсэх Талбайн 167# шавартай Нилтэртэй даамал ухмал, шуудууны чанар байдлыг дүгнэж бичнэ)

Зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч

Захиалагчийн төлөөлөгч

Барилгын инженер

Даамал

Д.Валерьевич /
Э.Эдэн-Оргон /
В.Халвагсай /
Т.Замбаагарт /

Хавсралт №3 М – 39

ГАДНА ЗАМ ТАЛБАЙ, ТОХИЖИЛТ
ХИЙСЭН АКТ

№ 7

2022 он 10 сар 11 өдөр

Увс сум Хот (аймаг) Увс

Барилга баригдаж байгаа газар Хотын гол халдварын дагуу

Барилгын зориулалт Хот амьсгаа талбайн

2022 он 10 сар 11 өдөр -д боловсруулсан 2022-10-11 тоот шифртэй зураг төслийн ББ-8 хуудсанд заасны дагуу гадна зам талбайн тохижилт хийсэн эсэхэд

Зураг төсөл зохиогч архитектор, инженер (доогуур зур) А. Аюулдоржпал,
Захиалагч байгууллагын хяналтын мэргэжилтэн С. Аюулдоржпал,
Гүйцэтгэгч байгууллагын ерөнхий инженер, талбайн инженер (доогуур зур) А. Аюулдоржпал

бид нар дараах байдлаар шалгаад:

1. Барилгын гаднах талбайг цэвэрлэсэн байдал Тийм
2. Түр барилгуудыг зайлуулсан эсэх Тийм
3. Гадна талбайн ус зайлуулалт, өндөржилтийн дагуу хийсэн байдал =
4. Барилгын эргэн тойронд хаявч хийсэн байдал =
5. Явган хүний зам зураг төсөлд заасны дагуу хийсэн байдал =
6. Зүлэгжүүлэлт зураг төслийн дагуу хийсэн байдал =
7. Услах кран зураг төслийн дагуу хийсэн байдал =
8. Хогийн цэг зураг төслийн дагуу хийгдсэн байдал =
9. Гудамж талбайн гэрэлтүүлэг зураг төслийн дагуу хийсэн байдал =
10. Бусад Хот амьсгаа талбайн гүйцэтгэсэн байна

ТОГТООХ нь:

Гадна зам талбай, тохижилтыг 8-р хуудсанд заасны дагуу чанарын 1-ийн дүнтэй гүйцэтгэсэн байна гэж үзлээ.

Зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч

Захиалагчийн төлөөлөгч

Гүйцэтгэгчийн ерөнхий инженер

А. Аюулдоржпал
С. Аюулдоржпал
А. Аюулдоржпал

Хавсралт №5 М - 9

ТӨМӨР БҮТЭЭЦИЙГ УГСАРЧ ГАГНАСАН АКТ

№ 8

20 22 он 10 сар 21 өдөр

Ханх сум барилгын Тогна хамгаалалт акт
(ямар блок, хэсэг, давхар дахь ямар хийц)

төмөр элементүүдийг угсарч гагнасан байдлыг зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч

Х. Баяржаргал захиалагчийн төлөөлөгч Э. Бадар-Эрдэнэ

барилгын инженер В. Мухомбетов барилга хариуцсан даамал

Т. Замбаазор нар бид шалгахад:

1. Тогна хамгаалалт зураг төслийн дагуу
(хэддүгээр зураг дагуу ямар хийц, кэсгийг угсарсан, хэддүгээр

Т. Замбаазор нь 4 дүгээр ба 5 дүгээр
зэргийн мэргэжилтэй хэн/хэвээ ямар гагнуур, электрод хэрэглэж гагнасныг
Тогна хамгаалалт Самууламж Тул
тодорхой бичнэ)

2. Зураг төслийн дагуу Амьдрал гүйцэтгэнэ
(зургаас юуг яаж өөрчилсөн, түүнийг хэн зөвшөөрснийг
Тул
тодорхой бичнэ)

3. Угсарсан хийц, гагнасан гагнуурын чанар Ажир болсон гэж үзэв.

Зохиогчийн хяналт гүйцэтгэгч

Х. Баяржаргал

Захиалагчийн төлөөлөгч

Э. Бадар-Эрдэнэ

Барилгын инженер

В. Мухомбетов

Даамал

Т. Замбаазор

Гагнуурчин

Н. Батбаяр